

– Slaget står i skulen

Nyvald leiar Peder Lofnes Hauge er klar til kamp for nynorsk-elevane. Han er særleg uroleg for ransonene.

SIDE 14–16

Lovande medlemstal

– Viktig for å leggje tyngd bak dei politiske krava, seier nestleiar og fungerande leiar Synnøve Marie Sætre.

SIDE 18

Kommunen som svikta

– Det er tilfeldig om nynorskelevane våre får undervisning i og på nynorsk, seier ei foreldregruppe i Hemsedal.

SIDE 11–13

Norsk Tidend

medlemsblad for Noregs Mållag

nr. 3
juni 2020

Målmannen i Grotten

– Nynorsken har alltid vore ein tilhaldsstad for meg, seier forfattar og omsetjar Jon Fosse.

SIDE 4–5 OG 6–8

Foto: Katrine Gade

Den kommunale ukulturen

NT Nynorskelevane har – heilt sidan krigen – blitt færre og færre. Når vi spør oss kvifor, er det ofte dei nasjonale forklaringane om det dominerande bokmålet og den vesle nynorsken som blir trekte fram. Vi har i liten grad retta lupa mot dei som ligg elevane si skriveopplæring aller nærest: kommunane. Kanskje er vi vane med å tenkje at nynorsk-kommunar alltid vil nynorskelevane vel? I så fall: Så feil kan ein ta. Gjennom årelange lovbroter kombinert med passivitet har kommuneadministrasjonen i Hemsedal sytt for å gjere det langt på veg uråd å vere nynorskelev, og dermed langt på veg drive nynorsk ut av skulane i kommunen. Riksmaalsforbundet, Bokmaalsforbundet og andre som ønskjer skriftfestinga av det norske folkemålet dit peparen gror, kunne ikkje bede om betre støttespelarar enn dei har hatt i Hemsedal kommune dei siste tiåra.

NT Men det kommunale problemet handlar ikkje berre om lovbroter. Diverre ligg noko av forklaringa på den lokale svikten mot nynorskelevar og i sjølve lova kommunane skal halde seg til. Når elevane kjem til ungdomsseget, kan både skulane i Hemsedal og andre norske kommunar la vere å undervise på nynorsk med lova i hand. Det finst ingen reglar som legg føringar på korleis nynorsk og bokmål skal brukast i språkdelklassar, eller som seier at ungdomsskulelærarar skal kommunisere med elevane på deira eige hovudmål. Og då skjer det ofte ikkje.

NT No skal Noreg få ny opplæringslov. Dersom Noregs Mållag ikkje får til betre rettar for nynorskelevane og eit betre tilsyn med at kommunane følgjer regelverket, ser ikkje dei neste 75 åra det spor lysare ut for nynorskelevane.

ASTRID MARIE GROV

Utgjeven av Noregs Mållag

Avisa blir redigert etter Redaktørplakaten.

Tilskrift: Lilletorget 1, 0184 OSLO

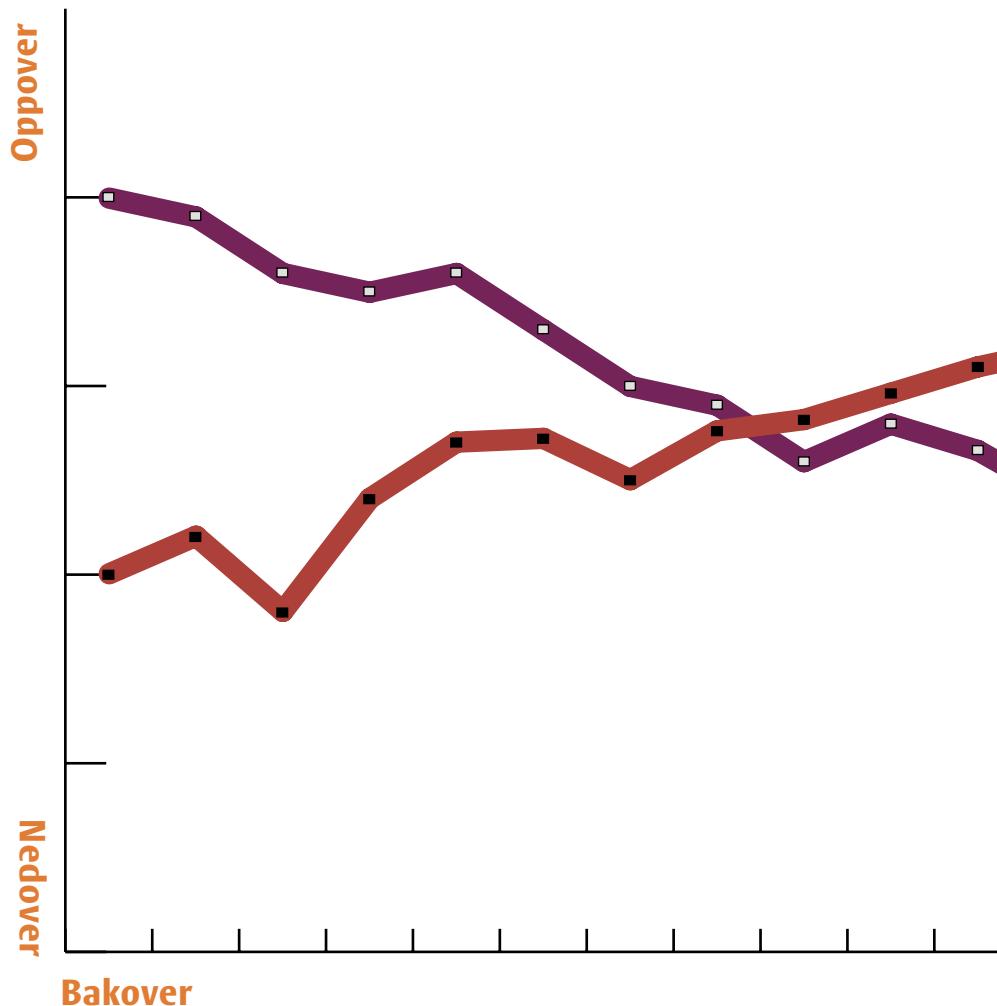
Redaktør: Astrid Marie Grov,
astrid.grov@nm.no,
tlf. 23 00 29 32

I redaksjonen:
Hege Lothe, Erik Grov

Heimeside: www.nm.no

Abonnement: 250 kroner per år

Utforming: Audun Skjervøy, Språksmia AS
smia@spraksmia.no

Den nynorske kvar

DET ER UNDERLEGE tider. Sjølv om samfunnet stegvise blir opna opp att, ligg store delar av verda framleis i ein slags dvale. Alt skal bli som før etter koronakrisa, men kåra for nynorsken må bli betre. Det blei ikkje landsmøte på Sola i april, men ingen virus i verda kan stogge norsk målreising. Viruset skal gå sin veg, men internett er kome for å bli. Og på internett fekk eg æra av å bli vald til ny leiar i Noregs Mållag. Tusen takk for tilliten!

Alle ventar på kvardagen etter korona. Eg ventar på den nynorske kvardagen, der det er like enkelt å sjå og bruke nynorsk som bokmål, på alle område i samfunnet.

SOM VENSTREMMAN ER det lett å drøyme seg attende til gamle dagar, då leiarvervet i mållaget gjerne var noko venstrefolk tok på seg etter at ein hadde vore statsminister i Noreg. Både Venstres oppslutning og talet på elevar med nynorsk som opplæringsmål var større då. Ingen dagar kjem attende. Alt er her og no, og Venstres kulturminister Abid Raja har nyleg sendt ei ny språklov til Stortinget. Denne skal erstatte den gamle lov om målbruk i offentleg teneste (mållova).

REGJERINGA HADDE EIN historisk sjanse, men lova blei ikkje det løftet for nynorskbrukarane som vi hadde håpt. I mållaget har vi vore særlig kritiske til at det ikkje lenger står eksplisitt i lova at tilsette i staten må meistre både bokmål og nynorsk. Ansvaret for målbruken blir plassert på organet, ikkje den tilsette. Slik er også makta over språkpolitikken flytta frå dei folkevalde i Stor-

NT LEIARTEGEN

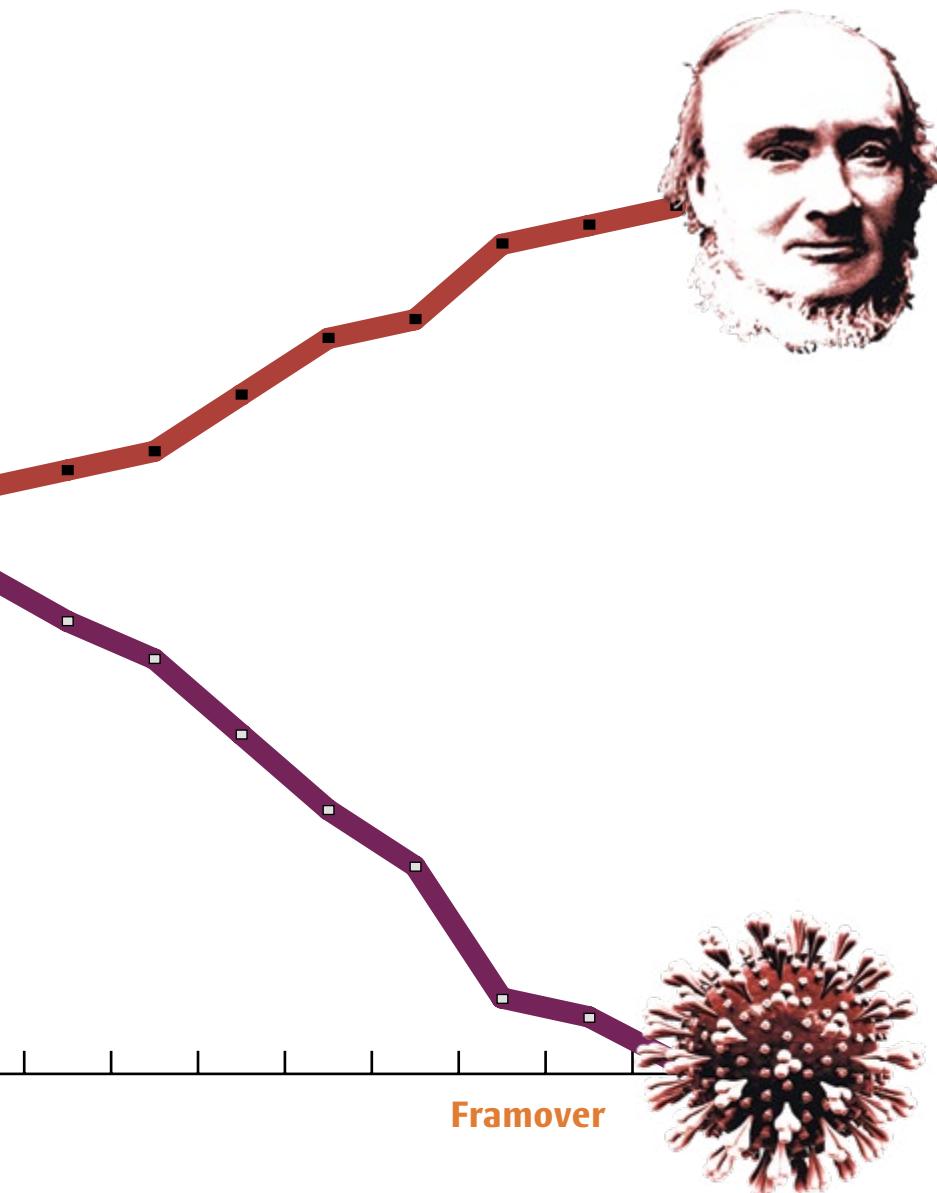

PEDER LOFNES HAUGE
leiar i Noregs Mållag

tinget til den administrative leiinga i til dømes Statsbygg. Dette må Stortinget rett og slett rydde opp.

– Det er ikke nødvendig at alle som skal jobbe i offentlig forvaltning må beherske begge målformer, seier stortingsrepresentant Tage Pettersen frå Høgre i Klassekampen 14. mai. Han er fornøgd med Raja si formulering om skrivekompetanse. Eit tydelegare prov på at Stortinget bør rydde opp, er det vanskeleg å få. Det er friskt av ein kulturminister frå Venstre å oversetje dette som noko ute-lukkande positivt på dagen 135 år etter at Venstre tvinga gjennom det radikale jamstillingssvedtaket i Stortinget - mot nettopp Høgre sine røyster. Det kan sjå ut som om Venstre på somme område har gjort språkpolitisk knefall for Høgre og embetsverket. Heldigvis har dei framleis høve til å justere seg.

OPPLÆRINGSLOVA ER OGSÅ ei viktig språklov. Når styresmaktene no skal revidere opplæringslova, blir dei viktigaste krava frå mållaget at vi får på plass Odda-modellen, og at vi sikrar digitale læremiddel på nynorsk.

Illustrasjon: Astrid Marie Grov / Audun Skjervøy

dagen etter korona

Mange ungdomsskuleelevar med nynorsk som hovudmål får i dag store delar av undervisinga på bokmål. Slik kan vi ikkje ha det. Å få rett til å gå i eigne nynorskklassar også på ungdomsskulen vil gje ei betre språkopplæring, og det vil truleg redusere språkskiftet frå nynorsk til bokmål.

Stortingsfleirtalet bad i 2016 om ei utgreiing av retten til å gå i eigen nynorskkasse ut heile grunnskulen, men regjeringa, som faktisk er for dette i si eiga politiske plattform, har trenert saka. I statsbudsjettet for 2020 vart det vist til arbeidet med NOU-en om ny opplæringslov (NOU 2019: 23 Ny opplæringslov). Då NOU-en kom, tok ikkje utvalet stilling til spørsmålet, fordi dei meinte det var eit politisk spørsmål. No ligg ballen igjen hos regjeringa – og eg forventar at kunnskapsminister Guri Melby set han i mål.

DEN KANSKJE ALLER største utfordringa for nynorskelevane er at dei ikkje har den same retten og tilgangen på digitale læremiddel som bokmåselevane. Opplæringslova hindrar ikkje nynorske klasserom frå å fløyme over av ei mengd digitale læringsressursar på bokmål. Når nynorskelevane i tillegg gjerne har kontorstøtteprogram utan nynorsk retteprogram, så får dei ei dårlegare språkopplæring enn bokmåselevane. Ingen kunnskapsminister kan sitje og sjå på at nynorskelevane blir handsama som andrarangselevar.

EG GLER MEG til å stå på for målsaka i åra som kjem, saman med ein rekordstor organisasjon. Eg gler meg til å jobbe med det nye styret, og særleg den utruleg dyktige nestlearen Synnøve Marie Sætre, som tidlegare har vore leiar av Norsk Målungsdom. Når du les

denne leiarteigen, er eg i pappapermisjon med dottera mi Ingeborg. Når hausten kjem, ser eg fram til å reise rundt og drive målsak mellom bakkar og berg og ute med havet.

VI FÅR VONE at kurvene som viser koronasmitte, då har flata heilt ut, slik at vi igjen kan fokusere på at nynorsken får spreie seg.

*Alle ventar på kvar-dagen etter korona.
Eg ventar på den ny-norske kvardagen, der
det er like enkelt å sjå
og bruke nynorsk som
bokmål, på alle om-
råde i samfunnet.*

Målform for eksamen vil være norsk bokmål og engelsk. Det vil være anledning til å besvare oppgaven på bokmål, engelsk, eller øvrig skandinavisk språk (nynorsk/svensk/dansk).

Universitetet i Oslo gjer greie for språket på eksamen i informatikk

Målform for eksamen vil være norsk bokmål og engelsk. Det vil være anledning til å besvare oppgaven på norsk (bokmål/nynorsk), engelsk eller øvrige skandinaviske språk, herunder svensk og dansk.

Universitetet i Oslo prøver igjen etter kritikk

Det synet seg at Wikipedia-artikkelen om «Stao no pau» finst på bokmål MEN IKKJE PÅ NYNORSK og eg er mildt sagt forbanna.

@jenskihl på Twitter

De kule gutta sa alltid at de hatet nynorsk. Jeg jattet med og sa jaja, men egentlig har nynorsk alltid vært som en bror for meg.

@mortenminsten på Twitter

Jeg vet du er supermann, men kanskje trenger også du litt mer tid til å sette deg inn i loven før du konkluderer? Nynorskens plass øker, svekkes ikke. Og det er faktisk ikke triste greier.

@abidraja svarar @jenskihl på kritisk kommentar om språklova på Twitter

Selv med smittevernbrillene på er det vanskelig å se at begrepet kohort skal kunne dekke de faste gruppene med friske smårollingar og voksne; man må nesten ha Asterix-briller på i tillegg.

Språkrådet om 'kohort' på nettsidene sine

– Det er et fagord som skal brukes innad i barnehage og skole, og som vi ikke anbefaler å bruke ut.

Utdanningsdirektoratet til klick.no om 'kohort' – ordet alle brukar

Klokken var ti på halv ti. Noen spilte «Ja, vi elsker» på saksofon fra en takterrasse innenfor ring 2 i Oslo. Et par unge menn kom med hver sin åpnede ølboks. Noen i bunad kom bærende på kaker på vei til frokost. På Vår Frelsers gravlund sto en nynorsk-kohort ved Ivar Aasens grav for å legge ned krans.

Jo, det var spor av nasjonaldag i byen.

Aftenpostenkommentator Kjetil Alstadheim lodda stemninga i hovudstaden på 17. mai

Stortinget må rydde i Abid Raja si språklov

– Den nye språklova vil ikkje gje det løftet for nynorskbrukarane vi hadde grunn til å håpe.

På nokre område vil lova faktisk kunne svekkje vilkåra for nynorsken. Det er ikkje noko å feire, seier Peder Lofnes Hauge, leiar i Noregs Mållag.

På dagen 135 år etter jamstillingssvedtaket la regjeringa fram den aller fyrste språklova i noregshistoria. Ho blei ikkje helt slik som mållagsleiaren hadde ønskt.

– Det er veldig bra at regjeringa eksplisitt lovfestar det offentlege sitt ansvar for å styrke nynorsk. Det er historisk! Det er likevel skuffande at regjeringa ikkje har nyttat dette historiske høvet til å kome med ein skikkeleg offensiv språkpolitikk i tråd med føremålet som står i lova, seier Peder Lofnes Hauge.

Han er òg glad for at fylkeskommunane no får fleire plikter til å oppfylle nynorskbrukarane sine rettar. Det er ei klar forbetring, sjølv om lova ikkje går like langt som framlegget Trine Skei Grande sende på høyring.

– Vanskelegare for staten å oppfylle lovkrava

Der tilsette i staten i dag må kunne skrive både nynorsk og bokmål, vil regjeringa leggje ansvaret på statsorgana sjølve, om det så tyder at nynorskkompetansen kjem i form av ein innleigd språkkonsulent. Dette vil føre til endå mindre nynorsk i staten enn vi ser i dag, meiner mållagsleiaren.

– Det er vanskeleg å sjå korleis ein skal nå målet om å styrke nynorsk som det minst brukte språket, samstundes som ein føreslår eit regelverk som i ytste konsekvens gjer at berre ei handfull personar i kvart statsorgan treng å meistre begge dei to jamstilte norske språka, seier Peder Lofnes Hauge.

– Eg trur regjeringa har ønskt å vidareføre kravet om at ein må kunne skrive nynorsk for å arbeide

i staten, men Stortinget må rydde i lovteksten slik at dette kravet blir like absolutt som i dag. Dette er eit språkpolitisk spørsmål som høyrer heime hos dei folkevalde i Stortinget, og ikkje hos den administrative leiinga i til dømes Statsbygg.

Peder Lofnes Hauge meiner språklova treng språkvask på Stortinget, og forventar at regjeringa legg opp til at Stortinget får høve til å skjerpe lova til fordel for nynorsk.

– Feiga ut på fylkeskommunane

I regjeringa sitt fyrste framlegg til språklov vart det stilt talfesta krav til målbruk i fylkeskommunane. Det ville gjeve meir nynorsk i dei områda der nynorsken lever særlig utsett, som nynorskområda på Austlandet.

– Vi tykte det var spenstig og nytenkande språkpolitikk for framtida. No har regjeringa gått vekk frå eigne gode framlegg og gjort det opp til godviljen til tilfeldige politiske fleirtal å avgjere om folket skal møte nynorsk frå fylkeskommunen sin, seier Peder Lofnes Hauge.

– Særleg i nye fylke sett saman av fylke med lange nynorsktradisjonar og fylke utan, er det høgst usikkert om det er politisk vilje over tid til å bruke nynorsk. Innlandet og Vestfold og Telemark er til dømes berre eitt enkeltståande bokmålsvedtak unna å hindre innbyggjarane frå å møte nynorsk frå fylkeskommunen sin i ålmenne dokument, seier Peder Lofnes Hauge.

– Nokre lyspunkt

Mållaget meiner òg regjeringa har gjort nokre gode grep i lovframlegget.

– I føremålet med lova blir det presisert at nynorsk skal ha eit særskilt vern. Det er eit framsteg. Regjeringa har òg gått vekk frå nemninga målform, som er ei uheldig leivning frå samnorskstida, og kalla nynorsk og bokmål for det dei bør kallast: språk. Dessutan gjev denne språklova eit solid vern for språkmangfaldet i Noreg.

NØGD: Kulturminister Abid Raja var sjølv svært nøgd med framlegget til ny språklov som han sende til Stortinget. Mållagsleiaren Peder Lofnes Hauge er ikkje like overtydd.

Foto: Ilja C. Hendel/Kulturdepartementet

UHØGTIDELEG OVERREKKING: Utanfor Grotten, der han bur, fekk Jon Fosse Nynorsk

Nynorsk litteratur

Jon Fosse fekk Ny-norsk litteraturpris 2019 for boka *Det andre namnet*, første del av Septologien.

PRISEN VART DELT UT av Peder Lofnes Hauge, leiar i Noregs Mållag, i hagen utanfor Grotten, Statens æresbustad for kunstnarar, der Jon Fosse bur.

– Nynorsk har vore som ein heim for meg i eit omskifteleg liv, sa Jon Fosse då han fekk prisen.

Nynorsk litteraturpris er på

30 000 kroner, og han har vorte delt ut sidan 1982. Det er Noregs Mållag, Det Norske Teatret og Samlaget som står bak prisen, og det er tredje gong Jon Fosse får prisen.

Juryen skriv mellom anna dette i grunngjevinga: «Vinnarromanen er dei to første boklane av eit storverk. På mange måtar er denne boka typisk for forfattaren, og samstundes vitnar ho etter juryens mening om fornying. Ein kjenner att skrivena måten, stilten, det sugerande og repeterande, det tilhogde språket. Men teksten er lengre enn vanleg for forfattaren. Det gjer noko med forteljinga. Her lar han over fem hundre sider gå utan at det vert sett punktum. Det gjer ikkje boka mindre leseleg. Forfattaren hjel-

Fekk pris for *Pølsetjuven*

Marianne Gretteberg Engedal (biletet) er tildelt Nynorsk barne-litteraturpris 2019 for debutboka *Pølsetjuven*.

– Sjølv histori er også slite-sterk og eit viktig tema alle for-eldre bør snakka med barna sine om: Det å finna ut kven ein er og ikkje vera redd for å leva som ein vil, skriv juryen.

Juryen har vore Kristine Thor-kildsen, bibliotekmedarbeidar hjå Stord folkebibliotek, Per Roger Sandvik, språkkonsulent, Nesod-den og Rita Mundal, bibliotekleiar hjå Lom folkebibliotek. Juryen legg vekt på at boka har gjennom-ført kunstnarisk kvalitet.

Marianne Gretteberg Engedal (f. 1986) er illustratør og kokk frå Haugastøl. Utdanna ved Kunsthøgskulen i Bergen. *Pølsetjuven* er den første boka hennar, og ho har kome ut på Samlaget.

– Prisen har blitt delt ut av Noregs Mållag sidan 1968. Nynorsk barne-litteraturpris er eit diplom og 30 000 kroner, fortel Magne Aasbrenn, leiar i Noregs Mållag.

Foto: Tove Bakke

litteraturpris 2019 av mållagsleiar Peder Lofnes Hauge – på god avstand.

Foto: Katrine Gade

urpris 2019 til Jon Fosse

per til med både lineskift, avsnitt og store bokstavar. Men fråvaret av punktum gjev teksten ein eigen rytmje, ein eigen intensitet, ei eiga tidskjensle.

Fosse lar oss møte folk i denne boka som heiter det same som folk i mellomalderen, på Dylgja og i Bjørgvin. I det same landskapet står dei overfor dei same store spørsmåla, kven dei er, kva meinings er, kjærleiken, Gud. Kunsten. Ja for dette handlar om kunsten og Gud og sanninga og kjærleiken, og på mystisk vis er dei eitt. Det handlar om å sjå det lysande mørkret.»

Juryen har vore: Carl Morten Amundsen, Marta Norheim og Heming Helland Gujord.

*Nynorsken har vore
som ein heim for meg
i eit omskifteleg liv.*

Jon Fosse

Vellykka landsmøte

Noregs Mållag valde nytt styre på e-post-landsmøte siste helga i april. Innstillinga frå valnemnda vart vedteken.

Landsmøtet opna fredag 24. og vart avslutta sundag 26. april. 146 av 163 valde å bruka røysteretten sin i dei to døgna det var råd å røysta.

E-postlandsmøtet handsama to saker. Bankgaranti for lotteriet i 2020 vart vedteken med 143 røyster. Tre røysta mot vedtaket, og 17 røysta blankt / svara ikkje.

Leiaren og det nye styret er valde med 146 røyster. 17 røysta blankt også her, det vil seia at dei ikkje svara på e-post.

Det nye styret i Noregs Mållag er Peder Lofnes Hauge (leiari), Synnøve Marie Sætre (nestleiar), Ellinor Bergli Bustad, Anders Riise, Inger Johanne Sæterbakk og Kjetil Aasen. Varaer er Bjørn Seljebotn (1. vara), Birgitta Lim Ersland (2. vara), Reidun Ramse Sørensen (3. vara) og Øystein Skjæveland (4. vara).

Fosse og målet hans

– Eg har vore i opposisjon mot mykje som høyrd oppveksten min til, men aldri mot nynorsken, seier Jon Fosse. Han definerer seg som målmann, men har ikkje noko imot å bli omsett til bokmål.

JON FOSSE. BERRE namnet har litt mystisk og utilnærmeleg aura. Det er han som bur i Grotten, statens æresbustad i Slottsparken, ikkje sant? Og så skriv han på nynorsk, og blir mykje spela på teater? Men der stoppar assosiasjonane for ein del av oss. Jon Fosse er ikkje nokon Jo Nesbø som «alle» nordmenn har fleire bøker av i bokhylla.

Men at sekstiåringen frå Strandebarm i Hardanger er eit verdsnamn av stort format, er tvillaust. Når det gjeld eksportverdi, kan Jon Fosse nesten måla seg med både Nesbø og norsk laks. Han er ein svært produktiv forfattar av både skodespel, diktsamlingar, romanar og omsette verk. Mang ein omsetjar verda over har lært seg norsk for å omsetja Ibsen og nynorsk for å omsetja Jon Fosse. Fosse har blitt omsett til over 50 språk, teaterstykka hans blir spela på scener over heile verda, og han har vunne bråtevis med priser. Som den andre norske forfattaren nokon gong vart han tidlegare i år nominert til den amerikanske Bookerprisen, ein av dei mest prestisjefylte litteraturprisane i verda. Og ikkje minst er Jon Fosse den einaste nordmannen som kvart år opptrer på topp 20 på bookmakarlistene før kunngjeringa av nobelprisvinnaren i litteratur.

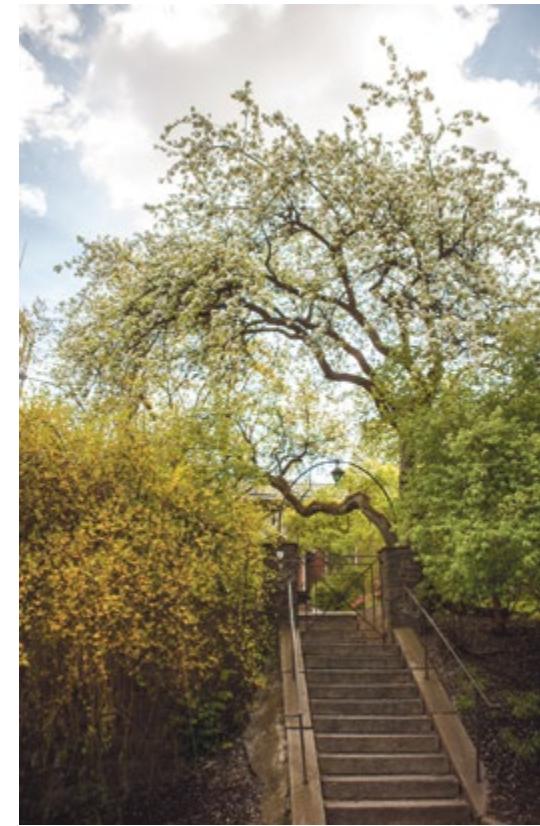
Målmannen Fosse

Med andre ord er det vanskeleg å finna betre prov på nynorskens relevans som både bruks- og kulturspråk enn forfattarskapen til Jon Fosse. Og til glede for målrørsla nøler ikkje Fosse med å kalla seg målmann.

– Då eg var ung, tykte eg ‘målmann’ høyrest litt gammaldags og traust ut, sjølv om eg var engasjert i saka og medlem i målungdomen. Men no som eg har blitt eldre og gammal sjølv, kan eg godt kalla meg for målmann.

Fosse fortel at han gjennom livet har vore opposisjonell og kritisk til mange sider ved det bygdesamfunnet han voks opp i – i Hardanger på seksti- og syttitalet – men aldri til nynorsken.

– Eg tykte både kristenkulturen og ungdomslagskulturen, med dans og slagsmål, var ganske vulgær. I tillegg opplevde eg mykje av tenkinga eg møtte i samfunnet, som ganske småskoren og trong. Eg hugsar at den fyrste boka eg kjøpte, då eg gjekk på ungdomsskulen, var Marx’ i eitt bind. Men sjølv om nynorsken òg var ein del av dei tradisjonelle verdiane, var det aldri i mine tankar at eg ikkje skulle skriva eller støtta nynorsk. Det har vore heilt sjølvsagt.

SLOTTSPARKEN: Jon Fosse har budd i Grotten, statens ærebustad for kunstnarar i Slottsparken, sidan 2011.

Fosse tok tidleg til å skriva, og skrivinga fekk alt då ei stor rolle i livet hans. Det er årsaka til det sterke bandet til skriftspråket, meiner han.

– Eg byrja å skriva dikt og forteljingar frå tolvårsalderen. Det eg skreiv den gongen, var frykteleg dårleg, på alle vis, men det å skriva gav meg eit slags vern eller ein plass der eg kunne vera i fred. Olav H. Hauge snakkar om «lauvhytter» i eit av dikta sine, og slik var det i grunnen for meg òg. Du lagar din eigen plass, og den er jo inni ordlyden og dermed – for meg – langt inni det nynorske. Så nynorsken har alltid vore ein slags tilhaldsstad for meg.

– Nynorskprisane er meir personlege

Fosse opplever å vera litt av ein yndling for målfolket i kampen for posisjonen til nynorsk i samfunnet. Og han tykkjer det er heilt greitt at forfattarskapen og suksesen hans blir brukta i kampen for målsaka.

– Klart det. Om eg vinn ein teaterpris eller får ei ny oppsetjing i eit eller anna land, er jo det kjekt, men det er ikkje viktig. Nynorsken er jo veldig viktig for meg, fundamental i ein viss forstand. Eg har fått både Målprisen og fleire gonger

Det var aldri i mine tankar at eg ikkje skulle skriva eller støtta nynorsk. Det har vore heilt sjølvsagt.

GREITT MED BOKMÅL: – Eg er omsett til all verdas språk, så kvifor ikkje til bokmål? seier Jon Fosse.

Alle foto: Katrine Gade

*Ein skal vakta seg for
å sleppa inn dialektale
variantar i skriftspråket
som gjer at det liknar meir
og meir på bokmål. Ein må
insistera på nynorsken
som nynorsk.*

Nynorsk litteraturpris, og – tru meg – det tyder noko ekstra for meg. Sjølv sagt er det meir spektakulært å få Nestroy-prisen i Austerrike på direktesendt fjernsyn, men nynorsk-prisane er meir personlege.

Fosse fortel at den nasjonale argumentasjonen for nynorsk ikkje har stått spesielt sentralt for han, og at det – særleg med åra – er den kulturelle som har kome i forgrunnen.

– Eg hadde ei venstreradikal mognin i oppveksten, så på den tida var den sosiale argumentasjonen den viktigaste. Men etterkvart har nok ein kulturell argumentasjon teke over. Det ville jo vore fullstendig galskap å ta nynorsken vekk frå Noreg og norsk litteratur. Nynorsken er der, han er mange sitt språk, mellom anna ditt og mitt. Det skal ein ikkje trenga å argumentera for, det blir jo som å måtta argumentera for sin eigen eksistens.

**– Meir nynorskforfattar
enn norsk forfattar**

For forfattarar som skriv på nynorsk, kan språkspørsmålet lett ta mykje merksemrd. For mykje, vil somme kunstnarar tykkja. Men stempelet «nynorskforfattar» plagar ikkje Fosse, snarare tvert imot.

– Heile karrieren har eg hatt meir med utlandet å gjera enn med Noreg, særleg etter at eg byrja å skriva for teateret. Eg slo faktisk igjennom i Sverige før i Noreg. Og dermed har det aldri vore noko ekstra press på meg for at eg skriv på nynorsk. Tvert imot insisterer

eg på det sjølv, og eg kjenner meg i grunnen meir som nynorskforfattar enn som norsk forfattar.

Fosse seier han ikkje er uroleg for framtida til nynorsken, men meiner det er viktig å praktisera eit tydeleg skilje mellom talespråk og skriftspråk. Mange leesarar har nok lagt merke til at han har endra sine eigne normval i meir tradisjonell lei med åra, mellom anna gjennom å gå frå e- til a-infinitiv.

– Tidleg i karrieren gav eg ut ei diktsamling som heitte «Hundens bevegelser». Ein slik tittel kunne eg aldri ha brukt i dag. Ein skal vakta seg for å sleppa inn dialektale variantar i skriftspråket som gjer at det liknar meir og meir på bokmål. Ein må insistera på nynorsken som nynorsk.

Sjølv om Fosse reknar seg sjølv som målmann, tykkjer han det er heilt greitt å bli omsett til bokmål.

– Eg er omsett til all verdas språk, så kvifor ikkje til bokmål? Det er dessutan ei understrekning av at nynorsk er eit språk, til liks med bokmål. Stykket «Nokon kjem til å komme» vart omsett til bokmål og sett opp på Nationaltheatret under tittelen «Noen kommer til å komme» for nokre år sidan. Det fungerte veldig fint. Men det er jo klart at omsetjingar alltid vil bli noko anna, same kva språk det blir omsett til. Dei som vil lesa meg, slik eg verkeleg skriv, må lesa meg på nynorsk.

ASTRID MARIE GROV
Astrid.Grov@nm.no

SOM LESAR AV NORSK TIDEND FÅR DU

-50%

RABATT PÅ ALLE BØKER FRÅ 2019 PÅ SAMLAGET.NO.

SJÅ UTVALET PÅ: [BIT.LY/NORSKTIDEND](http://bit.ly/norsktidend)

**BRUK KODEN
NT50 I HANDLEKORGA**

TILBODET GJELD T.O.M. 30. SEPTEMBER 2020

Samlaget

GUNNHILD SKJOLD

Leiar i Norsk Målungdom

Språkrettar i ein global pandemi

I MIDTEN AV mars vakna vi til ein ny kvar-dag. Vi flytta inn på heimekontor, vaska hendene og byrja på ein heildigital skole, og la igjen konserter, kafebesøk og bussturar. Dessverre var det noko som burde ha blitt lagt igjen, men ikkje blei det: høvet til å bryte språkrettar utan konsekvensar.

FOR EI STUND sidan kunne vi lese om Universitetet i Oslo, som brukar pandemien som eit påskot for ikkje å levere eksamsoppgåver på nynorsk. For mange verkar nok retten til å få eksamen på eit eige skriftspråk som ein lite viktig rett. Har det eigentleg noko å seie om eksamsoppgåva ber deg om å «løyse ei likning» eller «løse en ligning»? Det enkle svaret er ja. Når Universitetet i Oslo vel bort nynorsken så fort dei kan, sender dei også eit signal til dei nynorskbrukande studentane sine om at språket deira og rettane deira ikkje er viktige.

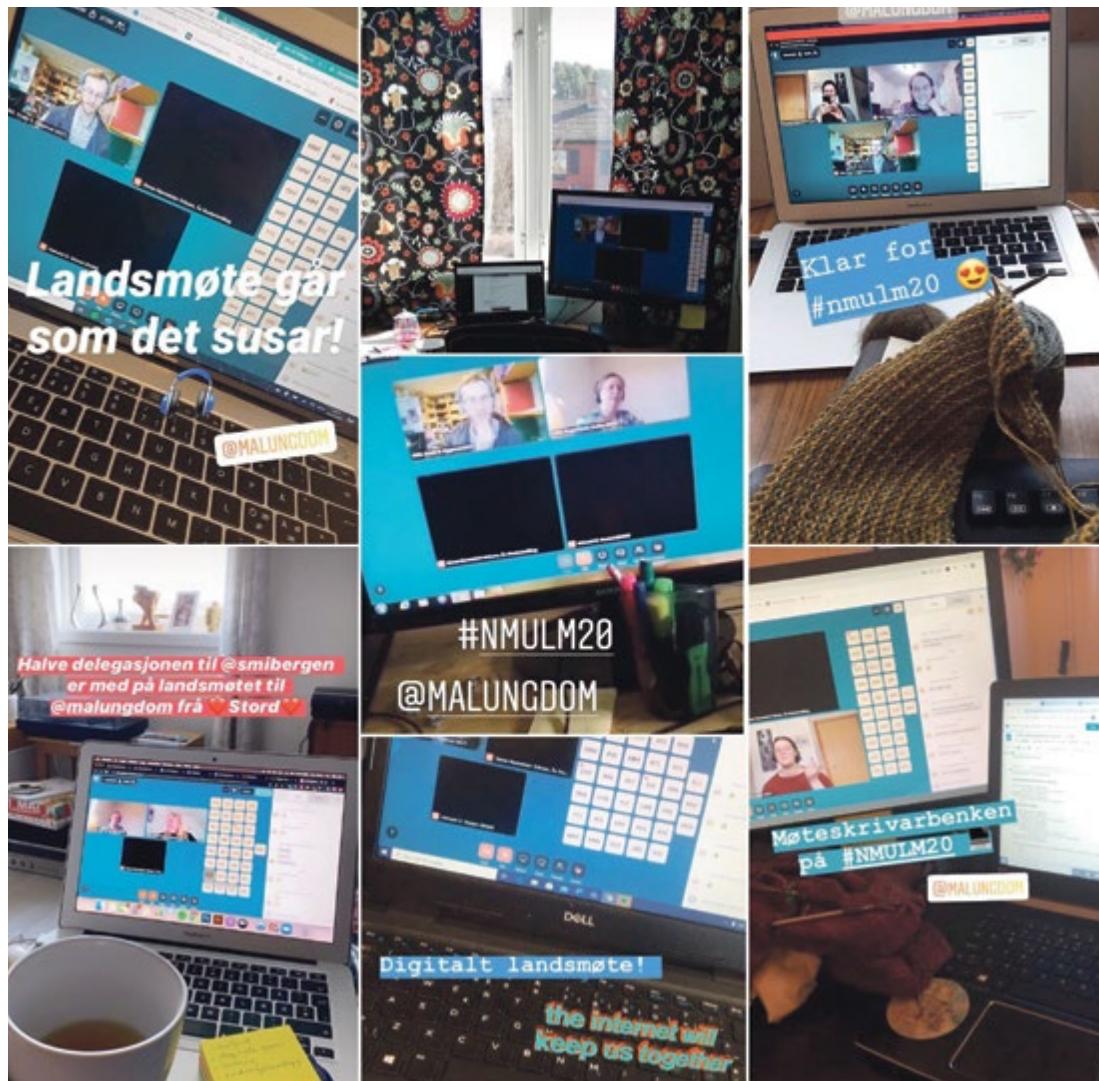
DETTE PROBLEMET VISER seg kvar eksamsperiode, men no har universitata fått eit nytt sett med därlege grunnar til ikkje å levere nynorske eksamsoppgåver. På Universitetet i Oslo er det altså korona dei skylder på, på NTNU er det därlege tekniske løysingar. Så langt denne eksamsperioden har vi hjelpt studentar å klage på eksamenar ved UiO, NTNU, NMBU og UiB. Dette er berre å pirke i overflata, og det er nok langt fleire studentar over heile landet som ikkje får oppfylt rettane sine.

DET GJER HELLER ikkje elevane. Målrørsla har lenge varsle om ei krise for den digitale undervisinga for nynorskelever. Det er stor mangel på digitale læremiddel på nynorsk, noko som fører til at desse elevane heller møter bokmål og engelsk i undervisinga. Dette var eit problem før koronaen, og det er ikkje vanskeleg å tenke seg til at problemet blei verre da heile skolen blei digital over natta.

EIN DAG ER pandemien over, og vi skal tilbake til ein ny kvardag. Da håpar vi at den manglande respekten for nynorskbrukarane blir igjen i koronakvarden. Det finst mange døme på at staten, skolar og kommunar ikkje tar nynorsken og rettane til nynorskbrukarane på alvor. Dei stiller rett og slett sine eigne meininger og tankar om kva som er viktig, over kva lova seier. Slik kan vi ikkje ha det.

I TIDA FRAMOVER skal vi få ei språklov, og opplæringslova og universitets- og høgskolelova skal reviderast. Alle desse lovene er viktige for nynorskbrukarane, og slår fast språkrettane våre. Dessverre veit vi at staten ikkje følger dei lovene dei har laga for seg sjølv no. Om dette ikkje betrar seg med dei nye lovene, må lovbrot få større konsekvensar. Det blir mindre freistande å droppe eksamsoppgåver på nynorsk om universitet får ei saftig bot for det. Brot på språkrettar må få konsekvensar!

gunnhild@malungdom.no

DIGITAL SUKSESS: Det var ingenting å seie på oppmøtet på det digitale landsmøtet til Norsk Målungdom.

Fotomontasje: Frida Pernille Mikkelsen

Korleis målungdomslivet blei snudd opp ned på ei veke

Er det ein ting me har lært i Norsk Målungdom den siste tida, så er det at uansett kor godt førebudd du er til landsmøtet, så kan det alltid koma ein global pandemi og øydelegga for planane dine.

ME SKULLE HA landsmøte siste helga i mars og i starten av 2020 ante me fred og ingen fare. Me reiste land og strand, besøkte lokallag og jobba for å få flest mogleg til å koma på landsmøtet. I starten av mars blei det meir snakk om dette koronaviruset, men me heldt likevel fram med reisinga og handhelsinga. Så kom veka der alt endra seg, og den veka på jobb kjem me aldri til å gløyma.

Vask hendene!

Måndag 9. mars konkluderte me med at sidan me hadde unge og friske medlemmar, var det ingen grunn til å avlysa landsmøtet. For å vera på den sikre sida

kutta me ut polonese, noko det ikkje så danseglaide sentralstyret eigentleg ikkje var så leie seg for.

Dagen etter starta den store jakta på handdesinfeksjon! Me sende heile sentralstyret på jakt, og blei sjeleglad då nokon faktisk fekk tak i dette! Me annonserte til medlemmane våre at landsmøtet går som planlagt, berre dei vaska hendene sine.

«Null stress»

Onsdagen kom, og leiar og skrivaren byrja for alvor å bli stressa for korleis dette skulle gå. Stressnivået hindra oss likevel ikkje frå å senda romkamera-tane våre av garde på målungdomsoppdrag på andre sida av landet. Kommuneoverlegen i Ås roa oss og sa det var null stress, me kunne ha landsmøtet som planlagt. Så leiaren reiste på møte og skrivaren sat igjen på kontoret og stressa vidare. Som prikken over i-en fekk me ein tulletelefon frå Mads Hansen i VGTV nett denne dagen, som lurte på kvifor me fortsatt skulle ha nynorsk når Dan Børge Akerø hadde sluttat som programleiar.

Neste dag starta me med heimekontor. Det var nett i tide, for same dag blei Noreg stengd ned. Skrivaren hadde planar om å dra på eit møte denne dagen, men det var ein av veldig mange ting som blei avlyst 12. mars. Me avlyste også det fysiske landsmøtet, berre to dagar etter at me så sjølvskjert annonserte at det blei landsmøte. Så då sat me der, aleine på kvart vårt heimekontor, og skulle skipa til eit digitalt landsmøte på to veker.

Stor landsmøtesal

Dei neste to vekene suste forbi. Kveldslivet blei lagt på hylla, og alt som betydde noko, var å få til eit digitalt landsmøte i tide. Då landsmøtedatoen kom, hadde me den største landsmøtesalen me nokon gong har hatt, frå Tromsø i nord til Agder i sør. Landsmøtet blei kort, men gjekk over all forventing. Leiaren blei attvald med digital akklamasjon, og no gler me oss til å møtast igjen til hausten for å gjennomføra resten av landsmøtet!

INGUNN VESTERAD STEINSVÅG

Ein del **nynorskskular** i Noreg er fulle av bokmålselevar. Det har sin pris – mellom anna for nynorskelevane.

Når bokmålet rår i klasserommet

I HJARTA AV Sør-Noreg, på grensa mellom Aust- og Vestlandet, ligg Hemsedal. I hallingdalskommunen med kring 2500 innbyggjarar har nynorsk tradisjonelt hatt ein nokså solid posisjon, både som opplæringsspråk og administrasjonsspråk. Men tilflyttinga til turistkommunen er stor – og no er den jamne hemseølen i stor grad ein bokmålsbrukar.

– I stor grad eit sjølvstudium

Alle skulane i Hemsedal kommune har nynorsk som vedteke opplæringsmål, men det er mest på papiret. Det byrjar å bli nokre tiår sidan dei fyrste elevane byrja med bokmål. Sidan den gongen har det berre blitt fleire og fleire. Sjølv om opplæringslova krev skilde klassar for nynorsk- og bokmålselevar på barnesteget, har Hemse-dal kommune valt å ha bokmåls- og nynorskelevane blanda i dei same klassane – undervist av den same læraren. Nynorskelevane er no i mindretal i alle klassane i kommunen.

Måten Hemsedal kommune handterer språkklovinga blant elevane på, møter no sterkt kritikk frå ei gruppe foreldre til nynorskelevar. Mangelen på ei skikkeleg skriveopplæring gjer situasjonen for nynorskelevane svært krevjande, meiner foreldra. Hanne Eid er innflyttar til kommunen og mor til ei

dotter på barnetrinnet. Ho seier kvaliteten på skriveopplæringa i kommunen er langt under det ein kan vente.

– I det store og heile er ikkje nynorskundervisning eit skikkeleg tilbod her. Det er heilt tilfeldig om ungane får det. Takka vere ein ivrig lærar fekk nynorskelevane i klassen til dottera mi eiga norskundervisning eit år på barneskulen. Berre det var til stor hjelp. Men elles har ikkje kommunen vore villig til å dele klassane, sjølv i enkeltfag. Sidan kommunen brukar økonomiske argument mot deling, har vi føreslått at dei kunne slå saman nynorskelevar frå fleire trinn i norskundervisninga. Men det har vi ikkje fått gehør for.

Foreldra som fortel om situasjonen til Norsk Tidend, har ungar spreidde utover dei fleste klasse-trinna i grunnskulen, og dei overordna erfaringane er tydelege og einsarta:

- ◆ Kommunen har ikkje nokon plan og legg ikkje føringar for å sikre nynorskelevane undervisning på nynorsk. Det inneber at lærebøker kan vere den einaste nynorsken elevane les – heilt ned i fyrste klasse. Skriveopplæringa kan dermed i stor grad bli eit sjølvstudium.
- ◆ Ein del av lærarane kan ikkje nynorsk og er ikkje i stand til å rette tekstar for elevar med nynorsk som hovudmål.
- ◆ Når det blir bruka nynorsk i undervisninga, er det grunna enkeltlærarar som har ansvarskjensle for nynorskelevane og/ eller kan nynorsk sjølv.
- ◆ Den vanskelege situasjonen for nynorskelevane har blitt teken opp med kommunen fleire gonger, men utan resultat.
- ◆ Mange elevar fell ifrå og byter til bokmål undervegs i skuleløpet. Situasjonen er så vanskeleg for elevane at det må vere heilt spesielle grunnar dersom ein skal greie å halde på nynorsken ut 10. klasse i Hemsedal.

– Skriveopplæringa for nynorskelevane kan i stor grad bli eit sjølvstudium – heilt frå fyrste klasse.

Åtte foreldre til nynorskelevar i Hemsedal

BARNESKULE: Ulsåk skule er ein av to barneskular for 1.–4. trinn i Hemsedal. Som ved dei andre skulane i kommunen går bokmåls- og nynorskelevar i same klassen – heilt ned i fyrste klasse.

Foto: Signe Fuglesteg Luksengard

– Det har kome nynorskelevar til meg og sagt at eg er den einaste læraren deira som skriv nynorsk på tavla.

Tori Snerte,
musikklærar i Hemsedal kommune

– Blanding mellom bokmål og halling

Sønnev Skrede er mor til ein barne-skulelev og leiar i Hemsedal Mållag. Ho er samd med Hanne Eid i at skriveopplæringa nærmast er ikkje eksisterande.

– På tavla føregår undervisninga som regel på bokmål, og lærarane skriv tilbakemeldingar til elevane anten på bokmål eller ei hjelpe-laus blanding mellom nynorsk og bokmål. Elevane får med andre ord ikkje noko særleg opplæring i å skrive nynorsk, og eg har inntrykk av at mange nynorskelevar skriv ei slags blanding mellom bokmål og halling utan å bli korrigerte. Sjølv har vi i grunnen vore heldige, for dottera mi har hatt kontaktlærarar som både har vore kunnige og interesserte i nynorsk. Men det er rett og slett rein flaks.

Skrede fortel at mållaget har gjort ein innsats for å få kommunen til å ta imot gratis nynorsk-hjelpe, men at responsen har vore laber.

– Kommunen er nok for så vidt ikkje heilt uinteressert, men saka blir ikkje prioritert.

Tori Snerte er mor til ein ungdomsskulelev, musikklærar og aktiv i Hemsedal Mållag. Ho legg ikkje skjul på at situasjonen er alvorleg.

– Det har kome nynorskelevar til meg og sagt at eg er den einaste læraren deira som skriv nynorsk på tavla. Somme elevar er motiverte og vil gjerne halde på nynorsk som hovudmål oppover i klassane, men opplever at det blir for vanskeleg når dei knapt får undervisning i det. Det er vondt å høyre.

Ho meiner kommunen kunne gjort enkle grep for å betre situasjonen.

– Berre ein enkel ting som å tematisere nynorskkompetanse i stillingslysingar og på jobbintervju kunne hjelpt. Vi treng leiarar i oppvekstsektoren som har dette med nynorsk langt fram i pannebrasken – i det daglege. Det monnar lite kva enkeltlærarar gjer.

– Ser ikkje kva vi kunne gjort annleis

Gunn Berit Nergård er oppvekstsjef i Hemsedal. Ho seier det har vore vanskeleg for kommunen å dele nynorsk- og bokmålselevane i ulike

klassar, slik opplæringslova krev.

– Foreldre til elevar som ynskjer bokmål, har vore fleire enn ti over svært mange år.

Hadde dei kravd eigen klasse, hadde vi først og fremst fått eit problem med areal og utfordringar med skuleskyssen. Løysinga som er gjort, er ikkje god. Det er vi alle samde om. Men vi ser ikkje korleis vi kunne gjort det annleis.

På spørsmål om Hemsedal kommune har soikt skjønnsmidlar frå fylkesmannen for å dekkje utgifter knytte til klassedeling, opplyser Nergård at det ikkje har blitt gjort dei siste åra. Oppvekstsjefen seier ho er klar over at situasjonen for nynorsk-elevane ved skulane i kommunen kan vere utfordrande og seier ho har teke opp situasjonen med skulane fleire gonger.

– Skuleleiarane har mint lærarane på ansvaret og sytt for at nynorsk vert brukt, men det er mogeleg påminninga bør takast opp att.

Nergård er klar på at hovudmålet ved skulane i Hemsedal – altså nynorsk – som hovudregel skal brukast i til dømes tavleundervisning.

– Er det elevar med bokmål og nynorsk i klassen, føregår tavleundervisninga på nynorsk. Alle skal kunne skrive nynorsk på tavla, òg om dei underviser i andre fag enn norsk. Dette må rektorane og lærarane fylgje opp.

Nergård stiller seg tvilande til påstanden frå foreldra om at ein del lærarar i skulane i Hemsedal ikkje kan nynorsk.

– Nynorsk er ein del av grunnskuleopplæringa. Det kan vere at nokre lærarar føretrekkjer bokmål, men dei skal kunne undervise på begge målformer. Om det er lærarar som kjenner at dei ikkje meistrar nynorsk godt nok, vil kommunen gje tilbod om kurs i nynorsk. Vi skulle hatt kurs i mars, men det vart avlyst på grunn av korona.

På spørsmål om kommunen gjer tiltak for å sikre at barnehagane brukar nynorsk, for slik å gjere valet av nynorsk som opplæringsmål meir nærliggjande, svarar Nergård at ho meiner dialektarbeid er nøkkel til nynorsk blant dei minste.

– Barnehagane har hatt fokus på dialekta. Dette er den beste måten vi ser å nærme seg nynorsken. Pro-

KRITISKE TIL KOMMUNEN: Foreldra Norsk Tidend har intervjuat, er samstemde i kritikken av nynorskundervisninga i kommunen. F.v. Hanne Eid, Sønnev Skrede, Hege Janett Myro, Hege Falck-Andersen, Randi Birgitte Lien, Tori Snerte (skjult) og Norunn Rivedal. Ingrid Undheim Løken er ikkje med på biletet.

Foto: Signe Fuglesteg Luksengard

blemet vi ser i bygda, er at dialektal blir borte. Vi jobbar med dialektfremjande tiltak, og det håpar vi skal motivere til val av nynorsk.

– Kommunen burde redusert språkdelinga

Hemsedal kommune er slett ikkje den einaste nynorskommunen der ein del foreldre ønskjer opplæring på bokmål. Klepp kommune på Jæren har eit fleirtal nynorskular, men likevel om lag halvt om halvt med nynorsk- og bokmålelever.

Else Berit Hattaland er mor til fleire barn i skulane i kommunen og er aktiv i Jæren Mållag. Hattaland meiner språkklovinga stort sett går greitt i barneskulen, der elevane går i eigne nynorsk- og bokmålklassar i tråd med reglane i opplæringslova. Ho etterlyser likevel ei meir aktiv rolle frå kommunen for å få elevane til å velje nynorsk.

– Sjølv om situasjonen har vore ganske stabil her i nokre tiår, fryktar eg jo at nynorskelevarane blir færre og færre. Den einaste bokmålskrinsen i kommunen kom for tre år sidan, då nynorskelevarane hadde blitt så fåe at

det vart dyrt og upraktisk med eigne nynorskklassar. Men det verkar ikkje som om det er vilje frå kommunen til å tydeleggjere at språket i skulen i Klepp er nynorsk. Gjennom barnehagane, bibliotek og andre tenester barnefamiliane naturleg kjem i kontakt med, burde kommunen vist at målsetjinga er at flest mogleg vel nynorsk og såleis redusert språkdelinga. I dag er det til dømes heilt opp til den einskilde barnehagestyaren om det blir lese noko nynorsk i barnehagen.

Hattaland meiner dei store utfordringane for nynorskelevarane tek til på ungdomsskulen, når opplæringslova ikkje lenger krev skilde bokmåls- og nynorskklassar.

– Kommunen blandar klassane i ungdomsskulen, og så vidt eg kjenner til, blir det då ikkje stilt krav om kva språk lærarane skal bruke i kommunikasjonen med elevane. Det kan fort gå utover nynorskelevarane, som treng å sjå språket sitt i bruk mest mogeleg.

Hattaland får støtte i uroa av forelder Hege Hopen, som har ein son på ein av ungdomsskulane i Klepp.

– Det verkar ikkje som om Klepp kommune er villig til å tydeleggjere at språket i skulane er nynorsk.

*Else Berit Hattaland,
forelder i Klepp kommune*

VIL HA SPRÅKDELING: Else Berit Hattaland i Jæren Mållag er uroleg for at nynorskelevane i ungdomsskulen får for lite undervisning på nynorsk.

Foto: privat

OPP TIL DEN EINSKILDE LÆRAREN: – Det er heilt tilfeldig om nynorskelevane i Hemsedal får undervisning i nynorsk, seier Hanne Eid.

Foto: Signe Fuglesteg Luksgård

– Mange av lærarane ser ut til å nytte seg av den målforma dei sjølv er mest trygge på i samhandling med elevane, utan å ta omsyn til kva målform eleven brukar. Det meiner eg dei i større grad burde gjere.

Anne-Jorunn Bjørkum Leigvold er kommunalsjef for barn og unge i Klepp kommune. Ho kjenner seg ikkje att i at kommunen ikkje har vilje til å tydeleggjere språket i skulen og barnehagane.

– I barnehagane blir det lagt til rette for bruk av begge målformene. Det er tilgjengeleg barnebøker både på nynorsk og bokmål. Utvalet av bøker er enno størst i barnebøker på bokmål. Styraren i den enkelte barnehagen skal følgje rammeplan for innhaldet i barnehagen, og språk er ei av oppgåvene i mandatet. Sjølv om ikkje alle bøker er på nynorsk, er det fleire som nyttar dialekta si ved lesing av bøker.

Leigvold seier kommunen følgjer opplæringslova i praktiseringa av opplæringsmål i ungdomsskulen.

– Retningslinjene seier at elevane elevane frå 8. trinn kan bestemme sjølv om dei vil bruke nynorsk eller bokmål, men skulen skal bruke vedtatt hovudmål i arbeidet. Generelt blir det gjeve undervisning både på bokmål og nynorsk på alle ungdomsskulane i kommunen.

ASTRID MARIE GROV
astrid.grov@nm.no

Det tok nokre år før nyvald mållagsleiar **Peder Lofnes Hauge** (31) skjøna at det er naudsynt å kjempe for nynorsken, men no er nordfjordingen klar til kamp. – Slaget om framtida står i skulen, meiner han.

Nyvald leiar Peder Lofnes Hauge:

– Mållaget kan ikkje stå med hua i handa

DET ER DRYGT fire år sidan Magne Aasbrenn steig fram på scena på landsmøtet i Bergen som den første mållagsleiaren frå Østfold. På det same landsmøtet vart den då 27 år gamle Peder Lofnes Hauge vald til styremedlem. Ung, men allereie røynd som aktiv politikar for Venstre. No har den unge Peder fått fire til på baken – både i år og erfaring med målarbeid – og det har lege i korta ei stund at han skulle bli innstilt til å ta over mållagsroret.

– Gjer ikkje nok for å stogge språkskiftet

– Korleis kjem landet til å merke at Noregs Mållag har fått ny leiar?

– Eg har vore så heldig at eg har sete fire år i styret i lag med Magne Aasbrenn, og eg håpar eg kan vidareføre det vi har starta på i lag. Vonleg vil eg vere ein leiar som er synleg i media med dei sakene som er viktige for Mållaget. Og så har eg sjølv sagt planar om å bli kjent med medlemmer og andre rundt ikking i landet. Eg trur det er få mållagsleiara som slår forgjengar Magne i talet på reiste kilometer, så der har eg verkeleg noko å leve opp til.

Peder Lofnes Hauge og Magne Aasbrenn skal jobbe etter det same arbeidsprogrammet, men det er mange skilnader mellom dei. Og dei handlar om meir enn alder. Der østfoldingen Aasbrenn var noko så kuriøst som ein mållagsleiar frå bokmålsområdet Østfold, er Peder Lofnes Hauge oppvaksen i Gloppe i Nordfjord, som må reknast for å vere tjukkaste nynorskland. Han er likevel klar på at det er viktig å kjempe for posisjonen til nynorsk som eit landsmål.

– Nynorsk kan aldri bli eit regionalt språk for Vestlandet. Det var heller aldri meiningsa. Og sjølv om Vestlandet er episenteret for nynorsken, så er det heilt avgjeraande for meg og for heile Mållaget å vise og jobbe for at nynorsk er eit fungerande bruksspråk for alle nordmenn, uansett kvar dei bur.

Oppdaga språkkampen sein

Det tok litt tid før det vart målmann av unge Peder. For midt i det nynorske kjerneområdet, i åra før og etter årtusenskiftet, verka ikkje språkkampen som den viktigaste kampen å ta.

– Eg hadde ein trygg nynorskoppvekst i Glop-

pen, mellom anna med tre år på det gamle landsgymnaset Firda på Sandane, og det var ikkje noko spørsmål kva mål ein skulle skrive. Så eg kjende i grunnen ikkje på at språket mitt var under press.

Men mykje har skjedd på dei åra som har gått. For det fyrste har Lofnes Hauge flytta frå Nordfjord til Bergen og oppdaga at ikkje alle vil nynorsk vel. For det andre har det språklege presset mot nynorskelevane også nådd fram til klasserommet han sjølv sat i.

– Nynorsk er på alle måtar ein svært sentral del av den eg er. Når nokon går til åtak eller vil svekkje plassen til språket mitt, anten det er i skulen eller samfunnet elles, så tek eg det veldig personleg og blir svært motivert for å ta kampen.

Den nyvalde mållagsleiaren er klar på at skulen er den aller viktigaste kamparenaen for Mållaget.

– Det er der slaget står. I dag risikerer nynorsk-elevane å få ei dårlegare skriveopplæring enn bokmålselevane. Det er det to hovudgrunnar til.

Den eine er at vi ikkje har politiske ordningar som sikrar nynorskelevane digitale lærermiddel på nynorsk. Den andre er at vi ikkje greier å utdanne lærarar som er sterke nok i nynorsk.

Kommunane må vere med

Lofnes Hauge er spesielt uroleg for situasjonen for elevane i randsone, der mange byter frå nynorsk til bokmål i løpet av skuletida.

– Nynorskken kjem under press frå majoritets-språket bokmål både i og utanfor klasserommet. Reint politiske vedtak slår inn, som at det reint taktisk kan vere ein fordel å byte til bokmål, fordi det blir stilt lågare krav i sidemål enn i hovudmål. I tillegg har du større demografiske prosessar som at byane veks innover det som før var bygd, og då vil til dømes ein del tilflyttarar at ungane deira skal lære bokmål. Både lokale og nasjonale styresmakter må rett og slett gjere meir for å stogge språkskiftet.

Peder Lofnes Hauge er klar på at kommunane som skuleigar spelar ei svært viktig rolle for framtida til nynorsk.

– Eg ventar at lokale styresmakter og ordførarar tek språkopplæringa til elevane sine på alvor. Det inneber òg å lyfte kampen for betre vilkår mot regjeringa og Stortinget om dei ser at det er naudsynt. Så kan Noregs Mållag hjelpe til, men vi er nøydde til å dra det lasset i lag, og det har kommunane som skuleigarar eit stort ansvar for.

Dei nærmeste åra blir viktige for nynorskken, meiner mållagsleiaren. Han peikar mellom anna på at opplæringslova skal reviderast, og det bør vere eit klart mål for målfolket at den nye lova skal gjere det lettare å vere nynorskelev.

– Vi må ha ei opplæringslov som tek innover seg at språkpolitikken stort sett skjer i klasserommet. I tillegg må vi styrke sidemålopsplæringa og ha lærarutdannarar som utdannar språkmektige lærarar. Det er små og store kamper både lokalt og nasjonalt, og vi er heilt avhengige av at både mållaget sentralt og lokallaga er styrkte og kan ta den kampen.

Hadde venta meir av språklova

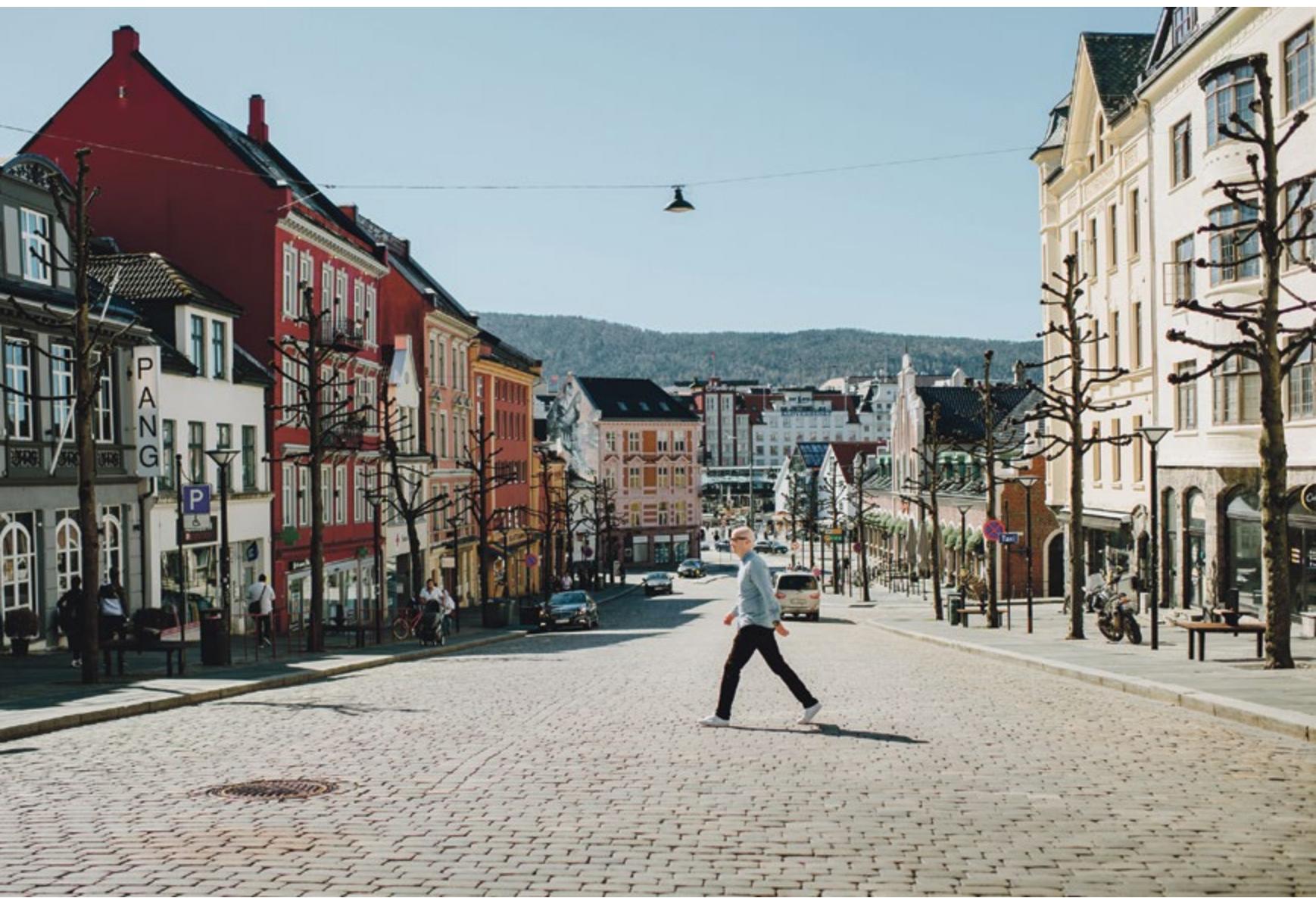
Nyleg presenterte kulturminister og partifelle Abid Raja framlegg til ei ny språklov for Stortinget, og lova blir truleg vedteken seinare i år.

Nynorsk kan
aldri bli eit regionalt
språk for Vestlandet.
Det var heller aldri
meininga.

UNG, MEN RØYND: Peder Lofnes
Hauge er berre 31 år, men har ein imponerande CV frå det politiske livet. No vil han bruke erfaringa si på målarbeid.

Foto: Jannica Luoto

MELLOM DEI SJU FJELLA: Peder Lofnes Hauge skal leie Noregs Mållag frå Bergen, der han bur i lag med sambuaren Line og dottera Ingeborg.

Foto: Jannica Luoto

Lofnes Hauge er klar på at han hadde venta meir av framleggjet.

– Regeringa hadde eit historisk høve, men det blei ikkje det løftet for nynorskbrukarane som vi hadde grunn til å håpe på. På somme område føreslår regjeringa faktisk ei dårlegare lov enn den noverande mállova. Skal språklova leve opp til sitt eige føremål om å styrke nynorsken, må vi ha offensive tiltak som favoriserer nynorsken andsyntes bokmålet. Vi kan ikkje seie oss nøgde med at rettane våre ikkje blir svekte, dei må styrkjast. Når Stortinget skal handsame språklova, må dei difor sikre at alle statstilsette må kunne skrive nynorsk, at fylkeskommunane får strengare språkkrav og at lova får sanksjonar.

Lofnes Hauge meiner målrørla med fordel kan føre ein meir offensiv kamp for posisjonen til nynorsk. Og for å kome dit appellerer han til heile laget.

– Mållaget er i vekst, vi kan auke ambisjonsnivået. Utfordringa er at for kvar gong vi vinn ein ny siger, kjennest det som om vi rykkjer to plassar bakover fordi nokon kjem med eit åtak på sidemålsundervisninga eller mállova eller ikkje tek nynorskelevane sine rettar på alvor. Mållaget bør kome i ein posisjon der vi ikkje kjenner oss pressa inntil veggen heile tida. Og skal vi greie det, treng vi heile laget med all sin styrke. Vi kan ikkje stå med hua i handa og seie takk for kvar smitt og smule.

Den nyvalde mållagsleiaren har vore aktiv i politisk arbeid for Venstre i ei årrekke, mellom anna som politisk rådgjevar for sosialbyråden i Bergen. Han ser særleg fram til samarbeidet med lokallaga i arbeidet for politisk påverknad.

– Eg gler meg til å reise rundt i landet og bli kjent med lokallaga våre og få vite meir om kvar skoen trykkjer lokalt. Og så håpar eg jo at eg

kan kveikje endå større engasjement for politisk påverknadsarbeid også lokalt ved hjelp av dei erfaringane eg har frå ganske mange år i parti-politikken.

– **Vi har godt av å sjå oss attende**

Peder Lofnes Hauge er den 44. leiaren i Noregs Mållag gjennom tidene. På spørsmål om kven som er favorittforgjengaren, er han ikkje i tvil.

– Som venstrepolitikar er det lett å drøyme seg

attende til gamle dagar og den tida då oppslutnaden om både nynorsk og Venstre var ein annan. Så det er klart at det er noko spesielt med Jørgen Løvland, som først var statsminister og så leiar i Noregs Mållag. Det må vere ein naturleg karriereveg, tenkjer eg.

Nordfjordingen legg ikkje skjul på at han har stor respekt for det arbeidet Løvland og tidlegare målmenn gjorde, og han meiner dagens målfolk kan ha grunn til å sjå seg attende nokre gonger.

– Vi har godt av å minne oss sjølv på dei kampane som dei før oss har teke, og som òg på mange måtar er grunnen til at vi kan bruke språket vårt i den ustrekninga vi trass alt kan. Det er i ei linje etter desse målfolka vi står, og vi må sørge for at vi på vår vakt ikkje gjer skam på dei som har kjempa før oss. Dei kampane som vart tekne når vi går så langt tilbake som til Jørgen Løvland si tid, var så store at dei nesten er uverkelege. Eit døme er jamstillingssvedtaket frå 1885 då det berre fanst nokre få skrivne tekstar på nynorsk.

Sjølv om målkampen i stor grad er ein defensiv kamp for tida, er det positive tendensar å sjå, meiner Peder Lofnes Hauge.

– Ta Bergen som eit døme. Der har vi jo sett tendensar til at nynorsk har vore på offensiven i det politiske miljøet. Det vil jo vise seg kva konsekvensar dette får om nokre år, om dette først og fremst bli festtalar og tomme ord. Ein kan jo innvende at det ikkje hjelper stort med fine vedtak i bystyret i Bergen, om nynorskskular i Arna blir lagde ned eller nynorskelevar får lærarar som ikkje meistrar språket deira. Men eg trur dei festtalane fører til ei haldningsendring i befolkninga, og det er noko vi vil ha meir av, avsluttar han.

ASTRID MARIE GROV
astrid.grov@nm.no

*Eg gler meg til å
reise rundt i landet
og bli kjent med lo-
kallaga våre og få
vite meir om kvar
skoen trykkjer lokalt.*

Råblå

BLÅMUGGOST FRÅ GRINDAL YSTERI

Forteljinga om Grindal handlar om søstrene som ikkje ville flytte heim frå setra. Så vart det til at dei tok over kvar sin gard og fekk bygd seg eit ysteri.

Grindal ysteri er eit økologisk handverksysteri, som med varsemd foredlar rå ku- og geitmjølk til små og store smakfulle ostar.

Råblå er ein av dei. Han vann VM-gull i 2018 og vart kåra til årets ost i Det Norske Måltid 2018.

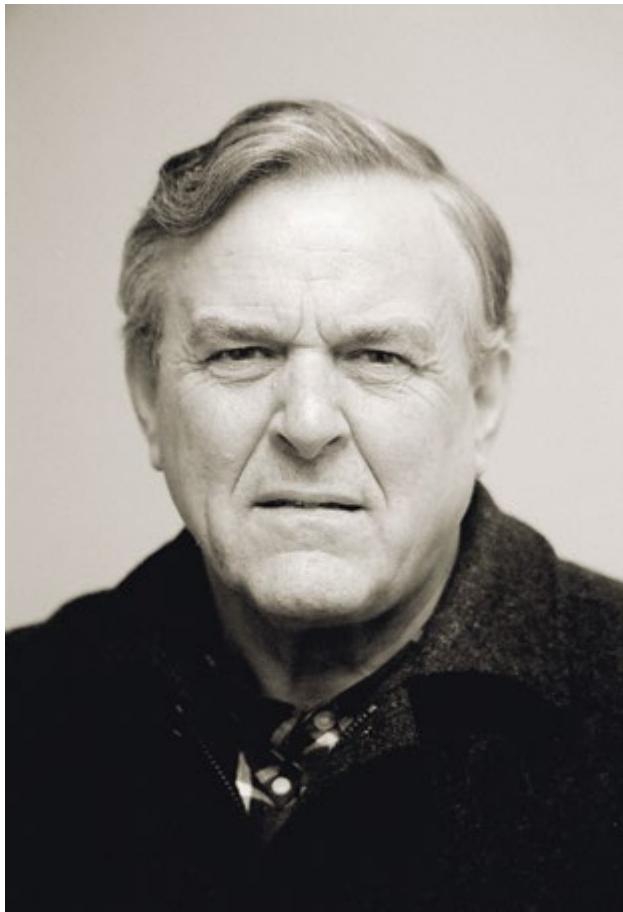
Om smaken: «Heftig dām av rå mjølk, moden høy, algar og syrlege tonar – kompleks, men snill. Munnkjensla er krema, med

tydelege krystallar. Smaken har ei søtleg opptakt, med gode muggtonar, saltbalanse og frisk aroma. Smakane smeltar i hop, og er mildare enn ein kunne venta seg. Smakar lenge.»

Du finn han kanskje i ein delikatesse- eller MENY-butikk nær deg!

GRINDAL

Johannes Gjerdåker 1936–2020

Johannes Gjerdåker til minne

MED JOHANNES GJERDAKER er ein allsidig bokmann og kulturarbeidar gått bort. Johannes var trygg på sin eigen kulturgrunn og hadde solide kunnskapar om fortids liv og arbeid i bygdene. Det var høg himmel over livet hans, og det var så mange emne han var interessert i og kunne samtala om.

Ei sak som Johannes var sterkt oppteken av, var målsaka og framtida for nynorsk. Han hadde tru på at nynorsken skulle og kunne brukast på alle område i samfunnet. Sjølv skreiv han ein fulltonande og lytefri nynorsk tufta på skriftmålstradisjonen. Johannes var også ungdomens – málungdomens – mann, for han var interessert i kva ungdomen meinte og fylgde med i målblada og -skriftene deira.

Når det galdt den norske bokheimen – både skjønnlitteratur og sakprosa – var Johannes ei

NT MINNEORD

kunnskapsrik kjelde. Lyrikk var ei av hovudinteressene hans, og han hadde mange heltar mellom lyrikarane. Litteraturvitarar skriv ofte berre om dei mest kjende diktarane og forfattarane; Johannes, derimot, ville gjerne lyfte fram underskogen av det litterære Noreg – folk som av ymse grunnar ikkje var så godt kjende mellom lesarane, men som kunne fortene meir merksamd og interesse. Gode døme er Sjur Bygd og Henrik Rytter. Johannes var trugen mot den klassiske nynorske litteraturen, og Olav Aukrust og Olav Nygard var diktarar han ikkje stelte seg ironisk andsynes.

Vi minnest Johannes som representant for den gode samtaLEN. Han var ein lyttande mann og kom ikkje med bastante svar og

løysingar på spørsmål som vart drøfta. Han var nyfiken på kva andre meinte og møtte såleis den andre i samtalene. Han var aldri brautande eller sjølvskrytande i framferd og samtal. Han hadde ei fin evne til å lata den andre tala ut og koma med det han hadde på hjarta. Johannes stilte gjerne spørsmål og sat ikkje på nokon endeleg og urikkande fasit.

Noko som var eit særkjenne ved Johannes var den fine og ugløymande smilen hans. Når nokon hadde sagt noko godt eller råkande, kunne andletet hans bryte fram i ein einaste stor smil. Eller når det vart nemnt eit namn som han sette høgt.

Mange vil nok sakne å kunne drøfte saker og spørsmål med den gode og kloke Johannes på Voss.

Gudmund Harildstad
og Ronny Spaans,
venner

Minneord om Johannes Gjerdåker

JOHANNES GJERDAKER DØYDDE

27. april, 84 år gammal. Gjerdåker var formann i Voss mållag ved to høve, 1978–79 og 1991–93, og sat også fleire år i styret. Han var ein sikker og stø nynorskbrukar heile livet. Han var ikkje den som oftast tok ordet i offentlege ordskifte, men dei gongene han gjorde det, var han svært engasjert.

Gjennom dei mange bøkene og artiklane sine viste Gjerdåker at nynorsk kunne brukast til alt.

NT MINNEORD

Han skreiv sakprosa, han skreiv eigne dikt, og han omsette dikt frå ei rekkje språk. Han hadde ei sterke språkkjensle og eit rikt ordtilfang, og omsetjingane hans var ikkje ferdige før han hadde funne det rette ordet.

Han var godt kjend med norsk målsoge, og han gjorde òg sitt til å

gjera målsoga kjend for fleire. På sitt eige forlag, Vestanbok forlag, gav han ut tre bøker med tekstar av Ivar Aasen.

Johannes Gjerdåker vart utnemnd til heidersmedlem i Voss mållag i februar i år. Me er glade for at han fekk den heideren, og me er takksame for alt han har gjort for det nynorske språket. Me lyser fred over minnet hans.

For styret i Voss mållag,
Eirik Helleve

OPTIMISTISK NESTLEIAR: – Enklare og fleire Synnøve Marie Sætre.

Lovande tal for

– Nesten 1000 fleire medlemer har betalt medlemspenge enn på same tid i fjor, fortel **Synnøve Marie Sætre**, nestleiar i Noregs Mållag.

– I FJOR hadde Noregs Mållag det høgste medlemstalet på 30 år med 13 581 medlemer, og no ser vi at veksten held fram, fortel **Synnøve Marie Sætre**.

Til no i år har 12 400 medlemer betalt medlemskontingenent for 2020, og det er nesten 1000 fleire enn på same tid i fjor. Dette er eit svært godt utgangspunkt for det vidare verpearbeidet utetter året, og det er ingen ting i vegen for å sikte mot eit høgt medlemstal i 2020.

– Vi ser at betalingsviljen går opp når vi gjer det enklare for medlemene å betale, om det er med e-faktura, e-post, vipps eller via SMS. Dette har vi hatt fokus på dei siste åra.

INGER JOHANNE RUSET
teiar i Kringkastingsringen

betalingsmåtar og viktige politiske saker for nynorsk er stikkord for at medlemsveksten held fram, meiner nestleiar

Foto: Ole Gunnar Dybvik

de medlems- Mållaget

– Dessutan er det klart at dei store sakene om ny læreplan og ny språklov engasjerer, og fungerer som påminningar for kvifor Mållaget trengst, seier Synnøve Marie Sætre.

Dei siste tre åra har Mållaget hatt over 13 000 medlemer. Det er 3000 fleire enn for ti år sidan, og medlemstalet i 2019 var det høgste sidan 1989. Noregs Mållag vervar nye medlemer over heile landet, og i fjar auka medlemstalet i alle fylkeslag.

– Eit høgt medlemstal er viktig for å legge tyngd bak dei politiske krava våre, no sist i møte med ei for lite offensiv språklov. Me er mange som krev betre vilkår for nynorsken, slår Synnøve Marie Sætre fast.

Vervetevling 2020

Fjorårets vervetevling mellom lokal-laga var ein suksess, og i år vil dei tjue laga som får flest heilt nye medlemer til sitt lag, vinne bokpakker.

ERIK GROV
erik.grov@nm.no

Vervestatus 25. mai:

Lokallag	Nye i 2020	Lokallag	Nye i 2020
Bergen Mållag	12	Juristmållaget	5
Suldal Mållag	10	Stavanger Mållag	4
Oslo Mållag	8	Stord Mållag	4
Senjamållaget	8	Askøy Mållag	4
Marnar Mållag	7	Hareid Mållag	4
Vinje Mållag	6	Volda Mållag	4
Borgund Mållag	6	Gol Mållag	3
Jæren Mållag	5	Songdalen Mållag	3
Etne Mållag	5	Karmøy Dialekt- og Mållag	3
Kvinnherad Mållag	5	Sula Mållag	3
Bjørnfjorden Mållag	5	Salten Mållag	3
Sogndal Mållag	5	Skedsmo Mållag	3

Proposisjonspreik og tiltaksmangel

I MAI LA regjeringa fram eit framlegg til ny språklov. Innholdet var stort sett som venta, og reaksjonane frå målrørsla har vore delte. For Kringkastingsringen er det viktig at lova skal «fremje likestilling mellom bokmål og nynorsk og sikre vern og status for dei språka som staten har ansvar for», som det heiter i paragraf 1. Dette gjev ein viktig premiss for arbeidet vårt om å få eit godt og mangfaldig språk i media.

SPRÅKLOVA VART LAGD fram som ein del av ein proposisjon til Stortinget. Regjeringa hevdar at proposisjonen skal legge grunnlaget for ein offensiv språkpolitikk. Om vi ser på tiltaka dei ser føre seg på mediefeltet, blir dette ei sanning med modifikasjonar. Det einaste konkrete tiltaket er ein idé om at utanlandske strøymeselskap finansierer norsksspråklege produksjonar for å kunne operere i Noreg. Fint det, men det er for skralt.

IKKJE ER DET spesielt offensivt heller. Eit anna forslag er at Netflix, HBO og Disney+ må betale ei avgift som gir inntekter til dei vanlege norske støtteordningane. Slik kunne vi ha sikra mangfaldet i norsk fjernsyns- og filmdrama. No ligg det meir an til at sel-skapa sjølv skal kunne avgjere kva produksjonar dei vil støtte, og då er det ikkje gitt at det norske språkmangfaldet vil vinne fram. Kringkastingsringen skulle gjerne også sett at til dømes undertekstar på nynorsk vart eit tema for dei internasjonale strøymetenestene, men det nemner ikkje proposisjonen i det heile.

OM LAG SAMSTUNDENES med denne proposisjonen la TV 2 fram rekneskapen for første året som allmennkringkastar. I avtalen med staten står det at dei skal bruke både bokmål og nynorsk, men ingenting om kor mykje. Rapporten slår derfor lett fast at ja, dei har brukt både bokmål og nynorsk i 2019. Dette var ein avtale den sitjande regjeringa skreiv under på, og ein avtale som gir TV 2 125 millionar i året.

I SPRÅKMELDINGA i 2008 var eitt av tiltaka: «Prioriterte språkpolitiske omsyn om styrking av norsk språk generelt og nynorsk spesielt skal tilleggjast stor vekt ved forvaltning og utforming av rammevilkåra for norske allmennkringkastingskanalar generelt (...).» Trass i ei så konkret formulering signerer altså regjeringa ein avtale med TV 2 som gjer at dei slepp unna med å la Eli Kari Gjengedal melde véret på dialekt.

DET ER IKKJE uvanleg at det er langt frå gode intensjonar til konkrete tiltak. Men når det er vanskeleg å få auge på dei gode intensjonane i utgangspunktet, då blir det vanskeleg å bli så veldig begeistra.

MÅLBLOME: Tre styremedlemer i Oslo Mållag overrekte Målblomen 2020 til Ingvild Bryn i hennar eigen blomehage. Frå venstre: Mads Rage, leiar Ellen Hellebostad Toft og Ole Jan Borgund.

Foto: privat

Målblome til Ingvild Bryn

Oslo Mållag markerte Nynorskdagen tysdag 12. mai. Då var det 135 år sidan jamstillingssvedtalet i Stortinget. Oslo Mållag heidra **Ingvild Bryn**

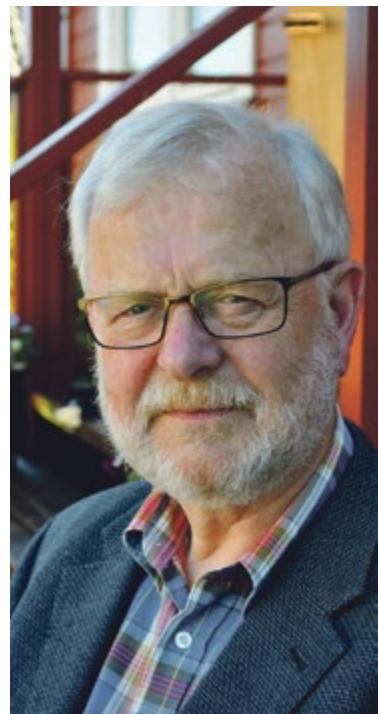
med Målblomen i høve dagen. Leiar **Ellen Hellebostad Toft** sa at Ingvild Bryn får han fordi ho som medieperson er med på å leggje til rette for

at nynorsken skal ha sin jamstilte plass over heile Noreg, også i Oslo.

NY LEIAR I TRØNDERLAGET: Fylkeslaget Trønderlaget har valt **Espen Tørset** som ny leiar. Han har mange år bak seg som redaktør for *Jul i Trøndelag* og har vore leiari i Skaun Mållag.

PRIS TIL TORDIS GAUTEPLASS: **Tordis Gauteplass** får Målprisen 2019 av Buskerud Mållag for å bruke hallingdialekta i NRK, melder *Hallingdølen*. Ho har i mange år vore journalist og fotograf for NRK Buskerud og no NRK Oslo og Viken. I grunngjevinga får ho mellom anna ros for å presentere stofet på klart og tydeleg hallingmål.

– Ho står som ein klar og tydeleg brukar av nynorsk språk og dialekt, og er dermed ein god ambassadør for dette gjennom nesten 30 år.

TRØNDERPRIS: Lars Moa har fått Målprisen 2020 av Trønderlaget.

Foto: privat

SKRIVEKONKURRANSE PÅ VOSS: **Voss mållag** har igjen sparka i gang ein skrivekonkurranse for ungdomsskulane på Voss. I år var temaet Ivar Aasen og norsk språkhistorie, melder avis *Hordaland*.

– Alle tekstane som kom inn, var gode. Juryen hadde verkeleg ein vaniskeleg jobb med å plukka ut den beste teksten frå kvar ungdomsskule, fortel **Sidsel Vinsand** i juryen. Vinnarane vart **Sigrig Rong Bergsvåg** og **Anita Arnetveit Haug**.

PRIS TIL LARS MOA: Trønderlaget har gjeve Målprisen 2020 til **Lars Moa**.

– Vi er glade for å kunne gi denne prisen til Lars Moa. Prisen er vel fortent, seier **Espen Tørset** i Trønderlaget til *Bladet*, avis for Stjørdal. Espen Tørset peikar spesielt

på at Lars Moa har omsett litteratur frå færøysk til nynorsk sidan 2003. Det er både barnebøker, romanar, diktsamlingar, noveller og eventyrsamlingar av særskod kvalitet. I tillegg har Moa eit langt frivillig arbeid bak seg for Stjørdal Mållag. Lars Moa fekk Målblomen av Noregs Mållag i 2007.

587 KRONER TIL SKÅNEVIK MÅLLAG: **Grasrotandelen** er ei ordning som sikrar lokale lag og organisasjonar ein del av den tippesummen som vert tippa for. I fjor sikra det **Skånevik Mållag** 587 kroner.

STØTTE TIL LOKALE MÅLLAG: Utval for kultur og levekår i Hol kommune har fordelt prosjekttilskot, melder *Hallingdølen*. To lokale mållag er inne på tildelingslista: **Ål og Hol Mållag** får 10 000 kroner til barnehageturné og **Hemsedal Mållag** 5000 kroner til dialektleirar for barn og unge. Også Vestre Slidre kommune har gjeve kulturstøtte til **Vestre Slidre Mållag**, på 2000 kr, og Sunndal kommune gjev 3000 kroner til **Sunndal Mållag**.

LÆREBØKER PÅ NYNORSK: **Vennesla dialekt- og mållag** ber kommunen vurdere å kjøpe ei lærebok på nynorsk for å styrke språkkompetansen til elevane, melder *Vennesla Tidende*.

– Mange skular har prøvd oppleget der elevane med bokmål som hovudmål brukar nynorske lærebøker i andre fag enn norsk. Føremålet er først og fremst at elevane skal få meir øving i å lese fagtekstar på nynorsk, skriv **Oddvar Moen**, leiari i Vennesla dialekt- og mållag i eit brev til kommunen.

– Det kjem nye læreplanar for grunnskulen no, og då må skuleigar kjøpe inn ein del nye lærebøker. Det er tiltak som ikkje treng å koste noko ekstra, peikar lokallaget på.

NY LEIAR PÅ NORDMØRE: Nordmøre Mållag har fått ny leiari, **Ingrid Kjønnøy**. Ho har mykje erfaring frå lokalt målarbeid. **Åsmund Ormset** takkar av etter fleire år som leiari.

NYTT NAMN OG NY LEIAR: Norddal Mållag har skifta namn til **Indre Storfjord Mållag**. I framtida vil laget vere eit lokallag for innbyggjarane i nye Fjord kommune på Sunnmøre, tidlegare Stordal og Norddal kommunar. Laget fekk ny leiari på årsmøtet, **Elin Tafjord Skoge**.

MÅLPRIS TIL ELEV: **Andrea Hebnes Tobekk** (17) har fått målprisen frå Rogaland Mållag for innsatsen for å sikre seg sjølv og andre nynorske læremiddel.

– Dette viser at folk set pris på innsatsen, og det gjev meg viljestyrke til å fortsette, seier Andrea Hebnes Tobekk til framtida.no. Ho har gjentekne gongar kritisert den vidaregåande skulen ho går på i Stavanger for ikkje å ta nynorsk og nynorskbrukarar på alvor. Rogaland Mållag skriv dette i grunngjevinga:

– Alt som er, er kjempa fram av nokon, og no framstår også prisvinnaren som ei som kan og vil kjempa for rettane sine og dermed for rettane til andre også.

MÅLPRIS: Andrea Hebnes Tobekk fekk Målprisen 2019 av Rogaland Mållag.

Foto: privat

Mellom 13. mars og 14. mai fekk Noregs Mållag 457 837 kroner i gåve. Det er me umåteleg takksame for. Gåvene er veldig viktige bidrag til arbeidet vårt for å sikre nynorsken betre vilkår. Vil du gje oss ei gåve, set me stor pris på det. Bruk gjerne giroen som følgjer med avisa, eller vippes eit valfritt beløp til 90540. Du kan også sende IVAR50, IVAR100, IVAR300 eller IVAR500 i ei tekstmelding til tlf. 2490. **Tusen takk!**

AUST-AGDER MÅLLAG

SSverre Aalvik
Scott Aanby
Anne Tone Aanby
Lars Aasbø
Karen Therese Andersen
Olaug Dahl
Kjetil Dukane
Rolf Fredriksen
Angerd Gjerdan
Jon Olav Gryting
Johannes Havstad
Harald Heggland
Olav Hoffuft
Malmfrid N. Homme
John Gustav Johansen
Ragnar Kaasa
Jorunn Lande
Birgit Lidtveit
Jon Kolbjørn Lindset
Rune Nylund
Kari Hagelia Olstad
Sigrid Bjørg Ramse
Else Gyro Rysstad
Astrid Stuestøl Sandkjær
Annlaug Sjøtun Simonsen
Hildegunn Sjø
Vidar Toreid
Rønnaug Torvik
Helge Ove Tveiten
Olav Vehus
Jens Vellene
Venche Vigerstøl
Olav Torj Åkre

AUSTMANNALAGET

Olaug Aaberge
Brynjulf Aartun
Ole Bjerke
Astri Marte Bjørgen
Oddbjørg Blakar
Eldrid Brandvol
Jon Steinar Bredeveien
Råmund Bruheim
Tor Sørdal Bue
Ivar Bungum
Inga Berit og Knut Bø
Stein Dahlen
Elisabeth Ebbing
Tordis Eide
Ingvild Marie Eknes
Torhild Ekre
Thor Ola Engen
Hans Enstad
Frode Erstad
Inger Lise Fiskvik
Helga Forslund
Bjørn Ola Foss
Harald Ove Foss
Tordis Irene Fosse
Anders G. Fretheim
Stein Grøtheim
Ida Susanne
Grønningsæter
Ola Grøland
Kjell Gulbrandsen
Olav Haraldseid
Anne Haugstad
Gaut Elvesæter Helland
Bjarte Hole
Odd Reidar Hole
Mette Hole
Ola Holen
Dag Johansen
Ola Jonsmoen
Turid Kleiva
Håvard Kleiven
Sondre Kleiven
Harald Kleppe
Inger Margrethe
Kyllingstad

Anders Jan Larsson
Ingrid Hanna Johanne
Laugslet
Gunnar Lien
Inger Oline Lilleeng
Asgeir Lilleås
Albert Lunde
Magni Melvær
Anne Midtbø
Asbjørn Myrvang
Øyvind Nordli
Jogrim Nordsletten
Jørgen Norheim
Olaf Nøkleby
Jørgen Nørstegard
Odd Arne Randen
Einar Reitan
Ola Magne Robøle
Oddvar Romundset
Randi Rosenborg
Tone Rui
Kjartan Ruset
Magne Rydland
Torill Røhne
Ketil Sandviken
Hans Sandviken
Ivar Schjølberg
Gunnar Skirbekk
Jakup Skjedsvoll
Arne Skogli
Egil Skulerud
Arne Skuterud
Arne I. Skåle
Nils Steinar Slapgård
Reidun Snerle
Unn-Elisabeth Solhaug
Liv Solheim
Rasmus Stauri
Tormod Stauri
Ivar Sund
Arne Sund
Kåre Sveinhaug
Mogunn Synstnes
Sverre Sørbo
Gudmund Teigen
Ingrid Orstad Teigen
Olav Teppen
Magne Teppen
Rolf Theil
Ola Tolstad
Reidun Tordhol
Ingrid Tørnquist
Lars Ullgren
Jorun Vang
Olav Veka
Magne Velure
Bente Westvold
Ingebjørg Østerås
Åse Grønljen Østmoen
Rune Øygard
Bjarne Øygarden
Reidar Åsgård

BUSKERUD MÅLLAG

Karin Arnesen
Niri Baklid
Maria Høgetveit Berg
Tom Ragnar Berg
Gunvald Bergan
Tor O. Bergum
Herbjørn Brennhovd
Per Drabløs
Erling Håheim
Ola V. Isungset
Kristin Lindberg
Oddrun Murud
Gunlaug Lien Myhr
Odd Oleivsgard
Ingrid Austlid Rise
Kirsten Skarlund
Kjell Snerte

Grethe Sollien
Svein Olav Tovsrød
Sigurd Tveito
Solveig Vestenfor
Petter Øijord

FYLKESMÅLLAGET

VIKVÆRINGEN
Bergfinn Aabø
Gurid Aga Askeland
Edmund Austigard
Børre Austmann
Lone Solveigsdatter Barene
Olav Befring
Anne-Marie Berge
Anfinn Bernaas
Rakel Bjerke
Arne Bjerkelund
Reidar Bjørnerheim
Erlend Bleie
Liv Borchgrevink
Reidar Borgstrom
Harald Brandal
Karen Bø
Tormod Bønes
Bodil Cappelen
Kari de la Cour
Tove Dybesland
Tove Karina Eidhammer
Trond Eiken
Bente Eliassen
Kristin Eliassen
Kirsten Osmo Eriksen
Turid Farbregd
Rigmor Dina Farstad
Marit Holmquist Fenne
Brit Ragnhild Øydna
Fisknes
Ingar Daffinrud Fjeld
Marit Framstad
Kim S. Fureli
Haldor Fykse
Anne Brit Gabrielsen
Inger Gjære
Ingrid Gjertsen
Magne Gjesdal
Arvid Gjæringen
Leif Granmo
Tom Kristian Grimsrud
Øystein Grønmyr
Jostein Grønset
Oddrun Grønvik
Gunnvald Grønvik
Christian Ihle Hadland
Erik Hardeng
Anna Sigridsdatter Heen
Marit Heggenhougen
Ola M. Heide
Mildrid Helland
Karin Mai-Lis Henden
Ingrid Grene Henriksen
Sigrun Heskstad
Lynette Dorothy
Hinrichsen
Ragnhild Hoel
Anne Grethe Hoff
Halldor Hoftun
Valborg Holten
Joar T. Hovda
Marit Hovdenak
Heidi Villmunes Hundåla
Olav Høgetveit
Tormod Hallstein Høgåsen
Anders Johnsen
Gjertrud Jyngje
Odd Johan Jønsberg
Lena Nakken Kallevik
Jens Kihl
Laurits Killingbergtrø
Martha Joy Storeide
Kjelsvik

Jarnfrid Kjøk
Liv Dagny Klevstrand
Harald Sverdrup Koht
Kari Kolbeinstveit
Håkon Kolmannskog
Olaug Krogsæter
Silje Aambo Langvatn
Aase Haugan Larsen
Helge Lorentzen
Peggy Jerset Lous
Birgit Synnøve Lunde
Anders Lunnan
Jon Låte
Marte Malones
Vegard Martinsen
Wenche Irene Melby
Norvald Mo
Hilde Mortvedt
Arnold Mundal
Lars Helge Myklebust
Runa Brandal Myklebust
Finn Måge
Solveig Nerol
Eiren Nesheim
Øystein Njål Nordang
Torill Josefine Norhagen
Ingrid Thorsen Norland
Johan Petter Nystu
Lyder Olden
Ivar Nagelgaard Omenås
Bjørg Oppedal
Torgeir Ose
Kari Rysst Paulsen
Alain Egil Adrian Ramdal
Hanne Havåg Ranestad
Benjamin Edillon Reichle
Margrethe Prahl Reusch
Asbjørn Roaldset
Madel Anna Gunnarshaug
Rosland
Siri Andrea Hagen
Rudlende
Unni Rustad
Gunnar Rusten
Frøydis Marie Ruud
Asbjørg Engebø Rystad
Morten Salvesen
Bjørn Edvard Seim
Sølve Selsto
Randi Sjøberg
Åse Camilla Skaarer
Olav R. Skage
Trond Sæbø Skarpeteig
Kristin Skjeldestad
Arne O. Skjelvåg
Synnøve Skjøng
Gudmund Bolstad Skjær
Arve Skutlaberg
Sigrid Skålnes
Helge Skåtun
Kåre Smeland
Sigrid Solheim
Nils Standal
Jon Storm-Mathisen
Anne Mette Strand
Ellen Marie Svea
Anne Joronn Sætre
Jostein Sønnesyn
Tordis Thorsen
Ulrik Fredrik Thyve
Jostein Tjøre
Asbjørn Tolsrød
Odd Roger Torkildsen
Øystein Tormodsgard
Stein Tveite
Steinar Tveites
Marta Sofie Norheim
Tvetene
Per Ivar Vaagland
Ivar Vasaasen
Guri Vesaa

Hilde Vesaa
Jan Vevatne
Lars S. Vikør
Åsveig Vindenes
Jørgen Vogt
Olav Morten Wang
Møyfrid Sylvi Wergeland
Arne Wåge
Dag Ødegaard
Vigdís Óksby
Johannes Georg Østbø
Herlov Øverland
Kristen Øyen
Tormod Ådnøy

HORDALAND MÅLLAG
Hildegunn Aadland
Marianne Aanerud
Torunn Aarre
Ellen Aarseth
Olav Aas
Olav Aasmundtveit
Norunn Agdestein
Livar Aksnes
Audhild Aldal
Solveig Almås
Liv Ingrid Alvheim
Inger Amundsen
Arne Andersen
Daniel Jordal Andersen
Arnfinn Jørgen Ansok
Anne Line Asphaug
Svanlaug Jofrid Austgulen
Erlend Bakke
Einar Bardal
Gunn Berit Beck
Marit Gro Berge
Arild Berge
Jarle Berge
Marit Berge
Oddbjørn Berge
Veslemøy Bergo
Eli Bergsvik
Dagrún Berntsén
Kjellaug Birkeland
Leif Olaf Birkeland
Ansgar Bjelland
Tone Reinskou Bjoertveit
Viggo Bjørge
Ragnhild Bjørke
Audun Bjørnberg
Dag Bjørnevoll
Solveig Bjørsvik
Kolbjørn Blikås
Gerd Laura Bondhus
Oddbjørn Borge
Arne Brattabø
Tor Brattebø
Nils Georg Brekke
Reidar Bremerthun
Herdis Brunborg
Endre Otto Brunstad
Torhild Bråthe
Jostein Buene
Aud Sissel Bøe
Ørjan Børve
Hildeborg Dalaker
Knut O. Dale
Reidar Dale
John Dalen
Bernt Daltveit
Olav Digernes
Kristian Djupsland
Hans Birger Drange
Liv Kjellfrid Eide
Jan Ove Eide
Gunn-Vivian Eide
Eirik Ingolf Eldøy
Yngve Endal
Brynhild Enerhaug
Magne Engevik

Inga Margrethe
Fagerbakke
Jarle Fanebus
Gjertrud Fanebus
Astrid Anne Fjeldstad
Sverre Fjell
Erling Fjærstad
Tormod Folgerø
Olav Freim
Harald Frønsdal
Mathias Furevik
Torill Føyen
Bård Steinar Giezendanner
Jostein Gimmestad
Astrid Gjestvang
Lars Gjøstein
Borghild Gramstad
Endre Grutle
Sigmund Grønsdal
Åse Grønsnes
Harald Gunnarsen
Alvhild Halleraker
Øyvind Wiik Halvorsen
Atle Hansen
Magna Hatlebakk
Einar Hauge
Aina Isdal Haugland
Jorunn Havro
Wigdís Karin Helland
Kristian Helle
Wenche Helleland
Ronald Refvik Hellenes
Arnfinn Hellevang
Aslak T. Helleve
Knut Johannes Helvik
Johannes Heradstveit
Kåre Herfindal
Kjell Erik Herheim
Kjartan Hernes
Eli Hillersøy
Svanhild Hjartnes
Eivind Hjelle
Sissel-Anny Hjelmteit
Grete Oline Hole
Oddfrid Hole
Ingunn Holmedal
Karl Johan Holmås
Karl Hope
Arnfinn Hopland
Helge Hopland
Signe Hoprekstad
Arny-Sissel Myking Horsås
Bjørn Husfest
Elin Huus
Martha Hægstad
Britt Høyland
Johanne Telnes Instanes
Geir Instanes
Olav Instefjord
Kristine Selvik Jacobsen
Else Jerdal
Aslaug Garnes Johnsen
Leif Johnsen
Brita Jordal
Marta Kløve Juuhl
Ingvild Jøsendal
Randi Jåstad
Ole Johannes Kaland
Åse Marit Kalhovd
Solveig Katle
Sæbjørg Hageberg Kjeka
Folke Kjelleberg
Arne-Ivar Kjærland
Geir Kleiveland
Marit Klette
Vigdís Marie Knudsen
Liv Hopland van der Kooij
Gunnar Kvalnes
Magne Kvaeven
Kari-Anne Landro
Torfinn Langelid

Marit Hannaas Larsen
 Ingebjørg Synnøve Lekve
 Marit Schmidt Lie
 Henry Johannes Lie
 Asbjørn Lie
 Åsmund Lien
 Kari Lloyd
 Målfrid Ljones
 Linbjørg Lunde
 Marit Merete Lunde
 Kjellaug Lundestad
 Kjetil Lygre
 Tore Lyssand
 Harald Lyssand
 Sigrun Lægreid
 Torstein Løning
 Margunn Melkersen
 Brynjulf Melve
 Anne Marie Midtbø
 Arvid Midttun
 Therese Helland Mills
 Kristi Yttrdal Moe
 Nils Moldøen
 Kari Molland
 Leif Bjørn Monsen
 Svanhild Monstad
 Karin Monstad
 Lillian Morvik
 Lars Mossefinn
 Bjørn Myhren
 Kjell Inge Myklatun
 Jan Myklebust
 Jostein Mykletun
 Einar Myster
 Nils Mæhle
 Bjørg Odlaug Måge
 Amund Måge
 Johannes A. Måge
 Aud Måseide
 Eli Karin Nerhus
 Gunnvor Ness
 Knut Olav Røssland Nestås
 Arne Olav Nilsen
 Øyvind Per Norang
 Anna Haukås Nordeide
 Randi Nordjord
 Bjørn Egil Nordland
 Lisbeth Norendal
 Else Helen Nornes
 Helge Martin Nygård
 Åsmund Ohnstad
 Åse Opheim
 Aud Oppedal
 Olai Otterå
 Anfinn Otterå
 Johnny Ottar Pedersen
 Inga Rasdal
 Hans Olav Raubotn
 Rannveig Reigstad
 Vigdís Reigstad
 Berit Reinsaas
 Kjetil Revheim
 Lars Riise
 Inger Marie Mathisen Riise
 Grete Riise
 Berit Falk Risvold
 Håvard Romarheim
 Gudrun Rosseland
 Kjersti Kjenes Rydland
 Solveig Roen
 Magnhild Rørtveit
 Ann Kathrin Røssland
 Håkon Sagen
 Arvid Sakseide
 Marit Sakstad
 Lars K. Sandven
 Solbjørg Åmdal Sandvik
 Olav Sandvik
 Helge Sandøy
 Sverre Sangolt
 Lise Schirmer
 Heidi Seifaldet
 Torbjørn Seim
 Marit Heidi Seim
 Kjersti Sjøtun
 Bjarne Skarestad
 Olav Johannes Skeie
 Gunvald Skeiseid
 Arne Skjerven
 Bjarne Skjold
 Arnlaug Skjæveland
 Per Skjæveland
 Eivind Vågslid Skjæveland
 Lars Skorpen

Harald Skorpen
 Signe Skotteberg
 Anne Marie Skurtveit
 Marie Skålnes
 Kari Smith
 Jostein Småbrekke
 Harry Solberg
 Asbjørn Solberg
 Turid Solberg
 Anders Soldal
 Oddvar Soldal
 Åshild Soltvedt
 Synnøve Solvang
 Halldis Spilde
 Mette Løkeland Stai
 Målfrid Stautland
 Idar Stegane
 Gunnhild Steinsland
 Lars Johan Steinvik
 Odd Kåre Stokkeland
 Arjen L H Stolk
 Nelly Storebø
 Gerhard Inge Storebø
 Anne Karin Stormyr
 Sverre Storøy
 Alf Magnar Strand
 Jan Gunnar Strand
 Lidveig Stubhaug
 Brit Olin Styve
 Tobia Therkildsen
 Sudmann
 Rolf Sigmund Sunde
 Lars Børge Sæberg
 Anne Sæland
 Borgny Særsten
 Mari Flølo Søgaard
 Ingebjørg Søreide
 Øyvind Teigen
 Liv Teigland
 Erling Thu
 Laila Tilrem
 Erna Toft
 Knut J. Tokheim
 Rita Torget
 Kjell Torp
 Borghild Laupsa Torvik
 Siv Trædal
 Håkon Traeland
 Hans Tveit
 Sissel Tveita
 Odd Tøndel
 Tora Tønder
 Bjørg Tøsdal
 Harald Ulland
 Oddbjørg Ulveseth
 Liv Signe Bleie
 Ulvestadbakken
 Atle Underhaug
 Helga Bjørnøy Urke
 Brynhild Utne
 Norunn Petrin Valderhaug
 Terje Gerhard Valen
 Brit Valland
 Anna K. Valle
 Rigmor Nesheim Vaular
 Aashild Dalen Veivåg
 Randi Vengen
 Marta Katrine Vethe
 Jon O. Veple
 Aud Liv Hole Vike
 Øystein Viken
 Gry Vikesland
 Inger B. Vikoren
 Agnes Råket Vågslid
 Hanne Yndestad
 Paula Ingelin Hermichen
 Øen
 Nils Ivar Østerbø
 Beate Østre
 Ørjar Øyen
 Einar Øyre
 Sigstein Århus

KARMSUND MÅLLAG

Einride Aakra
 Torunn Alnes
 Randi Alvseike
 Marit Bråten
 Inger Marie Dagsland
 Steinar Eidhammar
 Harald Eintveit
 Dorthea Sofie Eroy
 Synnøve Fatland
 Grete Fedøy

Norleif Fjeldheim
 Thomas Førde
 Aud Grimstveit
 Eli Anna Gudmundsen
 Trygve Handeland
 Louise Harris-Christensen
 Bjørg Hatlegjerde
 Anna Heggebø
 Jens Håkon Horneland
 Torill Borge Horneland
 Gerd Kristin Høivik
 Margot Ivesdal
 Olav Torfinn Jondahl
 Svend Kjetland
 Stein Roar Kringeland
 Arne Langåker
 Olava Larsen
 Lars Edvart Larsen
 Solveig Lunde
 Liv Tesdal Mjelde
 Johannes Ness
 Lars Gunnar Oma
 Harald Orvedal
 Helene Paulsen
 Geir Ragnhildstveit
 Helga Reinertsen
 Åse-Berit Rolland
 Sigve Arthur Sakseid
 Sigmund Skard
 Olav Magne Skiglstrand
 Njål Steinsland
 Maria A. Størkson
 Knut Svendby
 Ernst Arne Sælevik
 Astrid Trå Sørheim
 Jon Olav Tesdal
 Knut Tungevik
 Anbjørg Tungevik
 Øystein Ulveraker
 Svein Terje Vestbø
 Tom Vestvik
 Ingolv Veavatne
 Einar Vårvik
 Yngve Øvstdal
 Peder Ådland

NORDLAND MÅLLAG

Johan Åge Asphjell
 Kåre Belsheim
 Kåre Fuglseth
 Knut E. Karlsen
 Brigt Kristensen
 Tore Moen
 Ståle Paulsen
 Siri Randers-Pehrson
 Signe Petrine Åbergjord
 Atle Underhaug
 Helga Bjørnøy Urke
 Brynhild Utne
 Norunn Petrin Valderhaug
 Terje Gerhard Valen
 Brit Valland
 Anna K. Valle
 Rigmor Nesheim Vaular
 Aashild Dalen Veivåg
 Randi Vengen
 Marta Katrine Vethe
 Jon O. Veple
 Aud Liv Hole Vike
 Øystein Viken
 Gry Vikesland
 Inger B. Vikoren
 Agnes Råket Vågslid
 Hanne Yndestad
 Paula Ingelin Hermichen
 Øen
 Nils Ivar Østerbø
 Beate Østre
 Ørjar Øyen
 Einar Øyre
 Sigstein Århus

NORDMØRE MÅLLAG

Aksel Aarflot
 Magnar Almberg
 Jon Kristian Aune
 Nils Bjørsvik
 Ola Bræin
 Styrkår Brørs
 Leif Roar Bævre
 Bernt Idar Bøe
 Arild Drøivoldsmo
 John O. Dønheim
 Ruth Fluge
 Lisa Forslund
 Wenke Greve
 Trond Hals
 Eivind Hasle
 Sverre Hatle
 Marthe Broch Hauge
 Kari Sigrid Roset Holten
 Inger Johanne Iversen
 Ingunn Karijord
 Liv Krumsvik
 Jorunn M. Kvendbø
 Henry Opland
 Dordi R. Ormset
 Terje Ramsøy-Halle
 Ingrid Rød
 Rolv Sæter
 Elen Maria Todal
 Eirik S. Todal
 Per Utne
 Krister Ørevik
 Kirsti Orheim Ås
 Knut Å

ROGALAND MÅLLAG

Oddveig Kirsten Aam
 Gunnleiv Aareskjold
 Audun Aarflot
 Helge Alfsvåg
 Sigmund Andersen
 Egil Astad
 Aslaug Astad
 Lars Egil Bakka
 Ola Birkeland
 Bjarte Birkeland
 Dagfinn Birkeland
 Bjørg Bjelland
 Kirsten M. Bjerga
 Gjert Anders Saltskår
 Bjerkevoll
 Ingebrigtsen Botnen
 Trygve Brandal
 Geir Sverre Braut
 Arne Braut
 Alf Jan Bysheim
 Kjell Bø
 Kari Carlsen
 John Djup
 Ernst Berge Drange
 Olaug Drarvik
 Signe Aanestad Edland
 Ellen Einervoll
 Egil Ellingsen
 Gro Eriksen
 Anne Farbu
 Åse-Berit Fidjeland
 Solveig Moe Fisketjøn
 Guro Foldøy
 Lars Fossåskaret
 Berit Fuglestad
 Halldis Furre
 Helga Færøyvik
 Marta Beth Åland Førsvoll
 Endre Gjil
 Sølv Ona Gjul
 Sigve Gramstad
 Vigdis Gullberg
 Roy Haaland
 Anne Kristine Haga-
 Krygård
 Erik Severin Hagesæther
 Ingvi Harstad
 Aud Rage Hatjoullis
 Lidvor Hatteland
 Kari Ingfrid Hatteland
 Marit Hauge
 Ola Hauge
 Dag Vidar Haugen
 Inge Haugland
 Sverre Haver
 Erik N. Havrevoll
 Astrid Heigre
 Halvard Helseth
 Jan Johansen Hempel
 Tom Hetland
 Rasmus Hidle
 Ola Hjelle
 Liv Hobberstad
 Peder Hodne
 Halldis Hognestad
 Kjellaug M. Hognestad
 Arvid Horpestad
 Ruth Fluge
 Lisa Forslund
 Wenke Greve
 Trond Hals
 Eivind Hasle
 Sverre Hatle
 Marthe Broch Hauge
 Kari Sigrid Roset Holten
 Inger Johanne Iversen
 Ingunn Karijord
 Liv Krumsvik
 Jorunn M. Kvendbø
 Henry Opland
 Dordi R. Ormset
 Terje Ramsøy-Halle
 Ingrid Rød
 Rolv Sæter
 Elen Maria Todal
 Eirik S. Todal
 Per Utne
 Krister Ørevik
 Kirsti Orheim Ås
 Knut Å

ROMSDAL MÅLLAG

Roger Aakernes
 Ingar Aas
 Erik N. Havrevoll
 Astrid Heigre
 Halvard Helseth
 Jan Johansen Hempel
 Tom Hetland
 Rasmus Hidle
 Ola Hjelle
 Liv Hobberstad
 Peder Hodne
 Halldis Hognestad
 Kjellaug M. Hognestad
 Arvid Horpestad
 Jane Valaker Høgalmen
 Unni Elisabeth Hørthe
 Arna Høyland
 Ann Cathrine E. Høyland
 Terje Håland
 Ole Johannessen
 Anne Martha Kalhovde
 Magnar Kartveit
 Steinar Kjosavik
 Astrid Kjølleberg
 Anne Margrethe Kolnes
 Tore O. Koppang
 Herborg Kverneland
 Reidar Kydland
 Jon Laland
 Hallgeir Langeland
 Hermund Lende
 Magnhild Lid
 Anne Mo
 Kristian Mo
 Anne Merethe Mæland
 Knut Georg Nilsen
 Lise Lunde Nilsen
 Knut Norddal
 Anita Nordmark
 Øyvind Nordsletten
 Kjellaug Sølvberg Oftedal
 Ingvar Olimstad
 Leiv Olsen
 Siv Omdal
 Åshild Osaland
 Marit Osland
 Siri Ramsnes
 Else Marie Lid Rasmussen
 Hjørdis Ravnås
 Svein Risa
 Torleiv Robberstad
 Magne A. Roth
 Atle Røe
 Torhild L. Rørheim
 Magne Sande
 Eldfrid Stava Sandve
 Frode Sandve
 Einar Schibevaag
 Eli Seim
 Harald Sel
 Sigfrid Selsvik
 Laura Seltveit
 Lillian Skarding
 Turid Børteit Skjeldstad
 Kjersti Skjæveland
 Kåre Skår
 Wenche I. Sola
 Brita Synnøve Solheim
 Tom Soma
 Hans Spilde
 Jon Stangeland
 Ivar Stangeland
 Audun Steinnes
 Brit Harstad Sværen
 Einar Sæland
 Høgne Sønnesyn
 Dagfrid Søyland
 Svein Kåreson Søyland
 Per Thygesen
 Ingvill Tjelta
 Kåre Tovanger
 Åslaug Undheim
 Tone Ljosland Urstad
 Knut Vadla
 Ottar Vandvik
 Torbjørn Vasstveit
 Audun Veavatne
 Reidar Vik
 Alv Hermann Vistnes
 Gunnar Vøllestad
 Steinar Wergeland
 Vigdis Ylvisåker
 Roger Aakernes
 Ingar Aas
 Dagrun Gjelsvik Austigard
 Henning Austigard
 Målfrid Bakken
 Asbjørn Baldersheim
 Einar Baltzersen
 Petter Inge Bergheim
 Kristian Bergheim
 Marta Kristin Eidskrem
 Øyvind Fenne
 Kolbjørn Norvall Gaustad
 Einar Gridset
 Torhild Hanem
 Bjarne Karstein Hatle
 Inga Guri Hestad
 Kåre Magne Holsbøvåg
 Gerd Åshild Håseth
 Sigmund Julshamn
 Mads Langnes
 Ragnhild Bauer Lindøy
 Per Løvik
 Martinus Løvik
 Gunnhild Austlid Oppigard
 Karen Os
 Asbjørn Oterhals
 Reidun Drablos Oterhals
 Gudrun Refstrup
 Hanne Moldver
 Salthammer
 Nils Sanden
 Anna Huse Sanness
 Sven Erik Skarsbø
 Britt Elise Skram
 Anne Karin Stokkeland
 Ove Strømme
 Oddmund Svarteberg
 Ingar Sveen
 Ola Sønderland
 Dagfinn Sørum

Synnøve Valle
 Jorunn Kittang Verlo
 Kathrin Villa
 Øystein Øye
 Roald Øygard

SOGN OG FJORDANE MÅLLAG

Magne Peder Svein Aardal
 Agnes Alisøy
 Georg Arnestad
 Ola Austring
 Johannes Bakken
 Venke Bakken
 Helga Bakken
 Anne-Lise Bakken
 Emma Bale
 Kjellaug Bjergene
 Asgeir Bjordal
 Saxe Bjørkedal
 Ole Georg Blikås
 Herman Bremer
 Norunn Eimhjellen
 Bremstein
 Margit Bruland
 Lars Brusegard
 Inger Margrete Bødal
 Nils Distad
 Tryggve Dyrvik
 Tor W. Eikemo
 Aslaug Eikemo
 Annbjørg Eikenes
 Solgunn Eikevik
 Gjertrud Eikevik
 Kjell Erik Eldegard
 Anne Marit Voll Eltun
 Hans Engesæt
 Dag-Erik Eriksmoen
 Kjellrun Hamnes Espes
 Ståle Fitje
 Marta E. Fjærstad
 Håvard Flatland
 Inger Eikelund Flåten
 Sverre N. Folkestad
 Solfrid Folkestad
 Kjellrun Fossdal
 Eldbjørg Hunshamar
 Fossøy
 Aud Fossøy
 Jan Martin Frislid
 Ellen Frøyen
 Stine Mari Flikki Fuglesteg
 Kenneth Stigen Fureli
 Ottar Færøyvik
 Asbjørn Geithus
 Oddvar Gjelsvik
 Magnhild Gravdal
 Olav Grov
 Ivar Halland
 Margit Hovland Hamre
 Sissel Norunn Hatloy
 Kjartan Hatloy
 Ingrid Hauge
 Ivar S. Haugland
 Stig Bjarte Heggheim
 Edvin Helgheim
 Oddleiv Hjellum
 Helga Hjetland
 Grethe Hjetland
 Marianne Hoff
 Olaug Elisabeth Sætrum
 Holt
 Herdis Holvik
 Jorunn Hope
 Ragnar Hove
 Bjørg G. Hovland
 Asle Helge Hundeide
 Nils Husabø
 Liv Husabø
 Målfrid Husnes
 Hallgeir Høydal
 Marta Systad Iden
 May Britt K. Indrebø
 Sverre Indrehus
 Anna Skadal Jonstad
 Ellen Hole Jordanger
 Berit Kaardal
 Bjarne Kaarstad
 Ingunn Kandal
 Odd Kinden
 Lars Kjøde
 Kjellaug Kjøpstad
 Odd Jarle Kjørstad

Ola Kjørstad
Oddbjørg Hellebø Klævold
Ragnhild-Lise Furnes
Korsvoll
Aage Kvendseth
Gerd Kvile
Kjellaug Kvåle
Liv Janne Kvåle
Bjørg Ladehaug
Øystein Lavik
Lidun Ljotebø
Jon Ove Lomheim
Per Birger Lomheim
Kari H. Longvastøl
Rolf Losnegård
Rune Lotsberg
Atle Hagen Lunde
Håkon Lundestad
Steinar Dahl Lægreid
Kolbjørn Løken
Terje Erik Moe
Knut Moen
Ragnhild Skogen Molde
Helge Rasmus Myklebust
Knut Ole Myren
Olav Myrholt
Olav Nedrebo
Julie Kristine Ness
Anne Kari Haugen Ness
Jorunn Solheimslid Nilssen
Odd Njos
Brynhild Kåra Lund Notøy
Gustav Johan Nydal
Stein Bugge Næss
Hilde Nødset
Per Scott Olsen
Signe Olaug Pedersen
Jon Ramstad
Tordis Randmo
Sæmund Kjetil Rindal
Henning Leiv Rivedal
Margot Ryssdal
Bjørn Rørtveit
Steinar Rørvik
Magnhild Sagosen
Margot Sande
Svein-Olav Sandnes
Anne Marie Sandvoll
Marta Kari Schawlland
Anders Skarestad
Einar Skeie
Knut Atle Skjær
Erik Skogli
Inghild Sleire
Annlaug Sognnes
Synneva Kolle Solheim
Kirsti Solheim Stegane
Ingunn Stokstad
Sigrid Svartefoss
Leiv Sølvberg
Marit Nore Sørhaug
Helge Sårheim
Ivar Jostein Tjugum
Anne Grethe Tveit
Kari og Helge Tveit
Norunn Ulvedal
Marit Breiland Velle
Oddfrid Vereide
Jorunn Veseth
Jens Vestrheim
Arne Veyle
Gudrun Vigdal
Britt Anita Gimmestad Vik
Jon Egil Vik
Mona Elin Solstad Vik
Lars Øyvind Vikesland
Oddhild A. Voll
Camilla Voss
Wenche Wie
Jarl Yndestad
Liv Østrem
Kåre Øvregard
Vidar Åm
Lin Åm

SUNNMØRE MÅLLAG

Leikny Aasen
Ottar Aashamar
Kristian Almås
Hilde Alvestad
Ingebrigt Austnes

Knut Berg
Liv Bersås
Torunn Bildøy
Sigmund Bjerkvik
Otto Johan Botnen
Oddhild Brandal
Bernt Brandal
Ane Marte Botn Brattli
Hilde Brænne
Johanne Bøe
Jan Magne Dahle
Steinar Dimmen
Magne Drablos
Marit Veiberg Eide
Oddrun Eidem
Heidi Fagna
Knut Falk
Jostein G Farstad
Nora Gunn Morken Farstad
Jostein Fet
Lars Fivelstad
Kari Fjørtoft
Erling Ove Flø
Einar Elling Flø
Kristian Fuglseth
Reidar Furset
Gunn Berit Gjerde
Andre Gjerde
Odd Goksøy
Solveig Grønningsæter
Per Halse
Elisa Giskeødegård Hareide
Asbjørn Hatlehol
Ingunn Haus
Bodil Havåg
Harry Heggdal
Jan Helgøy
Jan Heltne
Jorunn H. Henriksen
Kristin Vereide Hettle
Inger Hjorthaug
Sigrunn Hegghheim Hovde
Kirsten Hundvebakke
Astri Hunnes
Ingrid Runde Huus
Christel June Iversen
Astrid Kibsgaard
Magnhild Kippersund
Jakob O. Kjersem
Terje Kjøde
Synnøve Knotten
Hanne Kolstø
Jorunn Aarflot Kornberg
Kjetil Odd Korsnes
Bjørn Krøvel
Håvard Krevol-Velle
Margrete Kvalsvik
Stein Olav Kvalø
Elias Kvangardsnes
Einar Landmark
Arne Lerheim
Randi Høiberg Lerheim
Bergfrid Færøvik Lindøy
Elida Brenna Linge
Petter Melchior
Marit Akre Mjøs
Helge H. Moe
Beate Moltubakk-Ørstavik
Brynhild Mykkeltveit
Eldar Myrholt
Sølvi Woldsund Myrholt
Ottar Myrseth
Trine Naadland
Josten Nedrelid
Edith Flak Nordang
Arne Nydal
Ingvild Hansen Nystad
Lars Omenås
Bjørnar Osnes
Vidar Parr
Lillian Ramnefjell
Idun Alma Eikrem Torvik
Ramsdal
Anders Rebbestad
Liv Roald
Torleiv Rogne
Liv Tjervåg Runde
Gunder Runde
Magnar Rønstad
Sissel Røsberg
Sindre Røsvik

Jan Magnar Sandvik
Johan Sandvik
Else Synnøve Skarbø
Sidsel Skorpen
Sindre Skurtveit
Margrete Slettebak
Olav Slettebak
Nina Kvamme Slettestøl
Cecilie Smådal
Ola L. Steinsvik
Kjell Roger Straume
Asbjørn Oksavik Sve
Lisbet Sæter
Sverre Sørdal
Per Svein Tandstad
Brit Gjerde Tandstad
Eldar Tandstad
Alette Teige
Tor Inge Tennfjord
Asbjørn Tryggstad
Rolv Ukkelberg
Gudmund Valderhaug
Idar Valkvæ
Jorun Våge Vestnes
Eldrid Vik
Endre Vorren
Bodil Waldal
Sveinung Walseth
Fredmøy Solny Wollen
Knut Ytterdal
Magnar Åm
Kjell Arne Årseth

TELEMARK MÅLLAG

Dag Aanderaa
Johannes Apold
Øyfrid Garborg Sande
Aufles
Lars Bjaadal
Ingvold Bjaaland
Halgeir Brekke
Olav Rune Djuve
Tjostov Gunne Djuve
Per Engene
Olav Felland
Gunlaug Fjellstad
Kari Hjørdis Fløtre
Anne Karin Funner
Jon Funner
Hans Magne Gautefall
Ole Grov
Asbjørn Nes Hansen
Svanhild Haugen
Gunnar Haugo
Alice Jeanne Haukelidsæter
Karl Ove Bjørnstad
Johnny Hofsten
Tone Sem Hovda
Ragnhild Hovda
Randi Øverbø Hove
Hallgrím Høydal
Jon Ingebretsen
Olav E. Kaasa
Hildegunn Kjørholt
Oda Cornelius Knudsen
Anette Løkslid Langåsdalen
Berit Listog
Harald Nordbø
Aasmund Nordstoga
Ellen Bojer Nordstoga
Sigrid Marit Finnseth
Nykos
Jakob Olimstad
Anne Gunn Tveit Parkinson
Oddvar Trygve Ramsvik
Svein Romtveit
Olav Rovde
Anne Ingebjørg Ruth
Helge Rykkja
Baiba Sheine
Gunvor Solberg
Margit Ryen Steen
Alv Halvor Straumstøyl
Tone O. Stuvrud
Steinar Sæland
Tone Telnes
Olav Tho
Kari Tveit
Alf Torbjørn Tveit
Anne G. Tvitekkja
Tor Valle
Margit Verpe
Einar Versto

TROMS OG FINNMARK MÅLLAG

Geir Vestheim
Hans Ødegård
Halvor Øygarden
Heidi Åmot
Nils Aarsæther
Øystein Omar Aas
Irene Andreassen
Sigrun Hogetvet Berg
Per K. Bjørklund
Anne Brautaset
Terje B. Dahl
Ørjan B. Dahl
Ingrid Dønnestad
Vidkunn Eidnes
Sveinung Eikeland
Karl Ragnar Engstad
Narve Fulsås
Eldbjørg Gjelsvik
Kjell Heggelund
Magne Heide
Magnhild Henriksen
Harald Dag Jølle
Matias Hogne Kjerstad
Linda Kråkenes
Astrid Kvangersnes
Sigrun Lunde
Grete Mathiesen
Magnar Mikkelsen
May Johanne Molund
Valborg Myklebust
Atle Måseide
Kjell-Per Nilsen
Ole Edgar Nilssen
Turid Olsen
Aud-Kirsti Pedersen
Guro Reisæter
Ingrid Russøy
Rønnaug Ryssdal
Sunniva Skålnes
Anne Marta Steinnes
Bernhard Meyer Sætre
Jon Todal

TRØNDERLAGET

Marit Aubert Anmarkrud
Linda Nyvoll Antonsen
Hallgerd Aune
Ivar Berg
Ingvær Berg
Toralf Bjekkåsen
Rigmor Bjerche
Arne Bjørdbalsbakke
Karl Ove Bjørnstad
Ola Johan Blokkum
Atle Brandsar
Joakim Bustad
Lars Daling
Olaug Denstadli
Oddrun Duesten
Norunn Eggen
Anne Eldevik
Olav Engan
Ola Stuggu Fagerhaug
Helge Fiskaa
Svein Arild Fjeldvær
Margit Flakne
Kristian Johan Fossheim
Nina Fossheim
Arne A. Frisvoll
Størker Garberg
Anders Gjelsvik
Mia Gjessing
Jo Eirik Gers Gjul
Jon Grønlid
Gunnhild Nedberg Grønlid
Anders Gustad
Herlaug Hjelmerekke
Ola Huke
Målfrid Hyrvé
Kjell Håve
Inger Sandvik Jarstein
Åke Junge
Svein Jørum
Hild Kluken
Brynhild Kvåle
Kirsti Årøen Lein
Anne Leira
Borghild Kristin Lomundal
Geir Lorentzen
Bjørg Lund

Lars Kolbjørn Moa
Håvard Moe
Tore Moen
Hermann Moshagen
Sverre Mikal Myklestad
Magne Måge
Ingrun Norum
Lars Nygård
Solveig Otto
Herman Ranes
Ragnhild Rise
Narve Rognebakke
Helge Rydpdal
Einar Rædergård
Jørgen Røflo
Nils Røv
Anders Sakrisvoll
Rutt Olden Skauge
Åsmund Snøfugl
Tor Stallvik
Arvid Henry Staupe
Odd Johs. Stautland
Odd Sigmund Staverløkk
Kari Stavset
Svein Bertil Sæther
Torbjørn Tranmæl
Aud Mikkelsen Tretvik
Espen Torset
Kristoffer Uppheim
Harald Vik-Mo
Ann-Merethe Voldlund
Per Kristian Øvrehus

VALDRES MÅLLAG

Anne Irene Aaberg
Bjørg Berge
Kristian Berglund
Olav Gullik Bø
Inger Solveig Bøe
Jan Espeliødegård
Margit Fuglehaug
Johanna Fuglesteg
Ove Haugen
Ragnhild Hemsing
Eva Laila Hilsen
Olaug Hjelleset
Ingunn Hommedal
Trine Geicke Kolbjørnshus
Ingunn Kompen
Bjørg Lerhol
Jonas Lunde
Anders Lunde
Torodd Lybeck
Liv Aslaug Myhre
Margunn Søyland
Nesbakken
Solveig Skjerdal
Ragnhild Solberg
Erik Stormbo
Anders Sæteren
Ådne Søyland
Tullik Thorsrud
Knut Tjelle
Per Gunnar Veltun
Kari Bø Wangensteen
Magnor Wigdel
Ingebjørg Årseth

VEST-AGDER MÅLLAG

Leiv Hartly Andreassen
Gudrun Austegard
Kjell Byremo

Helga Dåsvatn
Osmund Valand Eikeland
Anne Erfjord
Anne-Berit Erfjord
Tone Astrid Folkvord

Flodquist
Anna Øvland Follerås
Randi Lohndal Frestad
Vigleik Fristad
Tor Marius Gauslaa
Elisabeth Geheb
Øyvind Grov
Ole Steffen Gusdal
Elisabeth Haaland
Paal Helge Haugen
Magne Heie
Kjell Erling Håland
Olav Torgny Hårtværf
Sissel Jakobsen
Alf Georg Kjetså

Kirsti Lavold
Solveig Stallemo Lima
Målfrid Lindeland
Bjørg Manflå
Anne Meland
Oddvar Møen
Astrid Møen
Gudlaug Nedrelid
Rolf Ivar Omundsen
Solveig Robstad
Ragnhild Robstad
Per Øistein Rogstad
Nils Salvigsen
Margit Seland
Martin Skjekkeland
Nils Harald Stallemo
Birgit Stallemo
Asbjørn Stallemo
Eva Haugen Søgaard
Kristi Bente Tjomsland
Gunnar Vollen
Salve Øina sen.
Ivar Åmlid

ØSTFOLD MÅLLAG

Marit Øgar Aasbrenn
Kjetil Aasen
Gunnar Anmarkrud
Lisen Dahlstrøm
Anders Ericson
Trine Lise Heilmann
Eiliv Herikstad
Øyvind Bremer Karlset
Randi Larsen
Åse Follerås Mostad
Ulla E. Nilsen
Jan T. Pharo
Eivind Ragnhildstveit
Einar O. Standal
Reidun Trandem

YRKESMÅLLAG

Agnar Aasheim
Tove Bakke
Else Bakkehaug
Borgar Høgetveit Berg
Anne-Marie Botnen
Eggerud
Leiv Ellingsen
Elise Sundsfør Erdal
Kristian Hagestad
Anders Bøyum Halvorsen
Anne Holen Helland
Geirmund Henjum
Sissel Hole
Eirik Holmøyvik
Gunnar Jordal
Rønnaug Kattem
Anne Lognvik
Kjell Harald Lunde
Liv Hege Nylund
Jon Ovrum
Linda Plahte
Gunnhild Skjold
Lars Helge Sørheim
Turid J. Thune
Anne Margrethe Tveit
Sigrid Tyssen
Åshild Ulstrup
Birger Valen
Bodvar Vandvik
Vidar Ystad
Trine Østereng

BEINVEGES INNMELDE

Håvard Avelsgaard
Erling Balstad
Kari Synnøve Bjørndal
Jan Gaute Buvik
Marit Einrem
Leif Elsvatn
Torstein Finnback
Jon Grepstad
Jostein Hagestad
Egil Andreas Helstad
Johannes Hjørnevåg
Liv Marit Idsø
Martha Krossbakken
Berit Nikolaisen
Erling Nordheim
Åse Floa Steinrud
Helge Øksendal

- 1 I 2019 var det nesten 39 000 jordbruksverksemder i Noreg. I kva fylke var det flest?
- 2 Å sjå på færøysk fotball vart brått meir aktuelt for nordmenn denne våren. Kva heiter hovudstaden på Færøyane?
- 3 Det vart ikkje noko av den internasjonale Eurovisjon-finalen i 2020. Kven skulle Noreg eigentleg senda til tevlinga?
- 4 Den fyrste grunnlova til Noreg vart som kjend vedteken 17. mai 1814, men vart endra ganske kvikt då me kom i union med Sverige. Når skjedde dette?
- 5 Kveita er ein rovfish som kan verta om lag 300 kg, og som lever på djupe havbotnar. Kva vert fisken kalla somme stader på Austlandet?
- 6 På nynorsk heiter måleeininga matskei (ms). Kva heiter det på bokmål?
- 7 Kva tittel har den viktigaste religiøse leiaren innan tibetansk buddhisme?
- 8 I desember er det 250 år sidan komponisten Ludwig van Beethoven vart fødd. Men kva land kjem han frå?
- 9 Kva tyder eigentleg ordet karantene?
- 10 Gudbrandsdølen Dagningen er den einaste dagsavisa i Gudbrandsdalen. Kva kommune kjem avisat ut i?
- 11 I år er det 75 år sidan den andre verdskrigen sluttar i Noreg. Kva heitte han som var den øvste leiaren for den tyske okkupasjonsmakta i Noreg, det meste av krigen?
- 12 Donald Trump og Joe Biden skal i november tevla i presidentvalet i USA. Men kven er eldst av dei to karane?
- 13 Wanda Diamond League på Bislett stadion vert avlyst grunna koronapandemien. Likevel vert det idrett i den norske friidrettens storstove 11. juni. Kva heiter den alternative tilskipinga?
- 14 Det tyske rockebandet Scorpions er kjent for hard rock- og heavy metal-musikken sin. Men den kanskje mest kjende låta deira handlar om dei dramatiske endringane som blei gjennom Aust-Europa på slutten av 80-talet og starten av 90-talet. Kva heiter låta?
- 15 Jo Benkow (1924–2013) var den fyrste jøden som vart vald inn på Stortinget, og han var stortingspresident i åtte år. Kva parti representerte han?
- 16 Denne republikken har Dili som hovudstad, var okkupert av Indonesia i 25 år og fekk sjølvstende i 2002. Kva heiter landet?
17. Josef Antonius Heinrich Treborven
18. Lillehammer
19. Eit tilbodrom på førti dagar
20. Trysil
21. Dalai Lama
22. Spiseskål (ss)
23. Hellefisk
24. Berggrunnlova
25. Alteneitnion
26. Artisten Ulrikke Brandstorp med son-
27. Tørshavn
28. Verkesmeder
29. Trondelag Ylkle, med 5 663 jordbruks-
30. Wid of Change (1990)
31. Impossible Games
32. Biden (77 år) er eldre enn Trump (73 år)
33. Wind
34. Høgare
35. Aust-Timor eller Timor-Leste

UROLEG: – Eg tør å håpe at vi skal stå krisa av, seier teatersjef Solrun Toft Iversen etter at Det Vestnorske Teateret har fått 1,6 millionar kroner i krisestøtte frå Kulturdepartementet.

Foto: Poul Iversen / Hordaland Teater

Det Vestnorske Teateret får kjærkommen krisestøtte

Kulturdepartementet har løyvd 1,6 millionar i krisestøtte til **Det Vestnorske Teateret** i Bergen.

– **DET ER** under ein tredel av tapa vi akkslar denne sesongen, men likevel ei enormt kjærkommen handsrekning, skriv teatersjef Solrun Toft Iversen ved Det Vestnorske Teateret

i ein kommentar på si eiga Facebook-side.

Fordi teateret så vidt får over 60 prosent av budsjettet i offentleg stønad, har nynorskteateret i Bergen akkurat ikkje kome inn under tidlegare krisepakkar frå regjeringa. I eit intervju med Nynorsk pressekontor kalla teatersjefen situasjonen prekær. Ho frykta dei økonomiske tapa på grunn av

koronakrisa ville gå ut over kunstnarkontraktane og satsinga på det nynorske scenespråket. Etter løvinga frå Kulturdepartementet ser ho litt lysare på framtida.

– Eg tør å håpe at vi skal stå krisa av, og at vi med vidare arbeid kan vekkja opp att den utviklinga vi er i gang med her mellom fjella, skriv Solrun Toft Iversen.

NPK-NTB

Ny bok av
Halvor Floden!

Halvor Floden

OM FOLK OG HENDINGAR

Historier frå Fjellbygda i Trysil mot slutten av 1800-talet

Fregn Forlag

Dette er ein oppfølgjar av Floden si landskjende sakprosa-bok «Ein fjellgard», som skildrar livet på garden i Trysil, der han vokt opp for vel 120 år sidan. Boka kom i ny utgåve i 2018.

Medan Floden skreiv «Ein fjellgard», oppdaga han at han hugsa mykje meir frå oppveksten enn det var plass til i ei bok. Noko av dette overskottet forma han til 20 soger, som gjekk som ein serie i avis «Østlendingen» i 1956. Desse sogene er no samla for første gong, i boka «Om folk og hendingar». Her kan du lese livfulle historier frå fjellbygda, om til dømes:

- Originale sambygdingar
- Fattige og rike, frå tiggjarar til tyske prinsar
- Dramatiske hendingar i bygdemiljøet

«Om folk og hendingar» er på 90 sider, rikt illustrert med teikningar. **Pris 250 kr.**
Den nye utgåva av «Ein fjellgard» er framleis i sal. Denne boka er på 220 sider, med mange teikningar, akvareller og fotografi. **Pris 400 kr.**

Til saman gir bøkene eit levande bilet av livsvilkåra i det norske bondesamfunnet, i overgangen frå naturalhushald til moderne tid. Samla pris for begge er **500 kr.**
Bøkene kjem med faktura fraktfritt i posten.

Bøkene kan tingast einskilt eller samla frå forlaget på telefon 62 45 10 14, eller med e-post: f-forlag@fregn.no, eller med brev til: Fregn Forlag, Østlia 1, 2420 Trysil.

NT KRYSSORD NR 3 • 2020 ■ Laurits Killingbergtrø

TV-SENDING		MOGLEGE TINGFOLK	FOTO-APPARAT	MEIR SAMLING AV ELEVAR	TRUGSMÅL	STATSRÅD	AVGJERSLE I FOTBALL	MAKKEREN	RAUDT STYRE
EIGE		NEDERLAG		MAT-LAGAREN		HALV GALING			BAKENDE
		HOVD-STAD		EIG.-PRON.			TRANSFORMATOR		
			KRYSSORD-FUGL				OPPDRETT		
GRISEBRYE					ITALIENAR			GNAGAR	
FUGLE-HEIM			GJESTEBOD					KVINNE-NAMN	
						SLETTA			I NOKON MON
KVINNENE					EVENTYR-SAMLAR		TUREN		
SKREIV UNDER	DEL AV INDIA	UNDER-SKRIVNE	VINDLYD		PÅ TOTEN OG I SIBIR	FORTELJING			
					OPPE I ÅRA			PREST I BIBELEN	
GJORT KLART TIL SVELGING				PUGGAR ANONYM ORG.			BRODD		
			SKÅL PLUSS		SIGARETT-STUMP			KORN-BANDA	HARSELAS
PRAKT	SVERTAR				URØRLEG FRÅ STOVA		LEGG MERKE TIL SYDE		
SKIPLE	BAKKAR			GRUS I ORDEN		VESKE (OGSÅ)			
TAL		KARBON				KAFFI			VEKT
RO			JOHAUG-UTSTYR JORTAR		SKYLDAR 3,14				REKKJE PÅ SKIP
HAN MED FELA				MOKE		MINKE		ALLE GODE TING	
SKOGEN	FUGLEN ENERGI			HAR		HANENS SISTE ORD	KAME-RATAR		
		VÄTLANDE SITJE HØGT			LEDD			ARABISK TITTEL	
HISSIGE				PREP.	KOSAR SEG MED HELD TIL		TRAU	SKRIK	
PÅ MOTEN									
	MINE			MOT TÆRNE			TENK!	GRAS	
ER MOGLEG		TREGA				JOBB FOR FUGLEMOR			NT NR. 3 2020

NT LØYSING ■ Nr. 2–2019

FARE	T	BAU- FESIE	YEMMANN CA. ARET HØDE SEIN	HØFGL VALTE	H BERETTE	A MORGON EN MED ÅRER	S INNS KLAAR	F KONE UNDER HALNING	V KNAADE VEG VISARES	E KONTROLL
KRAMSON	N	Ø			K	R	O	K	D	L
SYKKE FØR BREDSE	A	N	E	MO	O	L	O	Y	O	T
ONKLANE	N	E	N	LAUSMÅR SLIP	P	A	R	Y	K	S
ILÅT	S	E	K	MOA	R	E	K	T	E	E
STREKK AV KJØNN	P	R	I	ARE	E	K	T	E	E	E
HØROSAR	H	O	S	P	N	O	S	E	N	Å
LANDLES I DET FRI	O	R	S	PIN	N	O	S	E	N	Å
UTER DVER SPØK LØK	R	U	R	IN	S	E	T	T	S	S
MINE	E	T	K	SETT	T	T	E	N	Å	Y
ER	E	E	V	TER	E	E	E	N	Å	Y
ÅRSINN	A	S	N	TEK	E	E	E	E	Å	Y
SETT I SEID	E	T	A	VL	E	E	E	E	Å	Y
BUKKE	E	E	N	E	E	E	E	E	Å	Y
ÅASSAR	A	S	S	RE	E	E	E	E	Å	Y
SYTTANDE	S	T	A	INT	E	E	E	E	Å	Y
STØR	T	Ø	N	RE	E	E	E	E	Å	Y
DRINK	E	E	E	TEL	E	E	E	E	Å	Y
FØDET	E	E	E	BYE	E	E	E	E	Å	Y
BILET	E	E	E	TR	E	E	E	E	Å	Y
FØLSEMATT	E	E	E	TR	E	E	E	E	Å	Y
EMBALLASJ	E	E	E	TR	E	E	E	E	Å	Y
EGG	E	E	E	TR	E	E	E	E	Å	Y

Vinnarar av kryssord nr. 2, 2020:

Leif Granmo, Sandefjord

Else Selmann, Drangedal

Angjerd Toreid, Svanvik

Send løysinga til:

Noregs Mållag

Lillelørtorget 1

0184 Oslo

eller e-post:

norsk.tidend@nm.no

Frist: 10. september

Merk konvolutten «Kryssord».

Rett løysing kjem i neste utgåve.

Tre vinnarar vert trekte ut og får

ein fin premie.

Namn :
Adresse:
Postnummer/-stad:

KRAMBUA

Paraply. Samanleggbar liten paraply med oransje logo. **Kr 390,-**

Cirkle K-krus inkludert kaffiavtale. Termokrus som gjev deg gratis kaffi på alle Cirkle K-stasjonar ut 2020. **Kr 299,-**

Berenett. I bomull. Bli synleg i trafikken! **Kr 45,-**

Fat. Stilsikker logo på stilsikkert fat frå Verde-serien til Figgjo. Høveleg til både grill- og jolemat. Diameter 20 cm. **Kr 200,-**

Notatbok. «Gjennom ord blir verda stor». **Kr 180,-**

Pennal. Med teksten: «Skriv nynorsk». **Kr 75,-**

Krus. «Nynorsk til meg, takk!» på Verde-koppen frå Figgjo og formgjevar Johan Verde. Ein klassikar med klassisk slagord! **Kr 200,-**

TILBOD! Fat + krus. **Kr 330,-**

Krus med trykket: *Det går mangt eit menneske og ser seg fritt ikring før Ivar Aasens skuld.* Tarjei Vesaas, 1950. **Kr 180,-**

Krus med trykket: *Skogen stend, men han skifter sine tre.* Olav H. Hauge, 1965. **Kr 180,-**

Bagasjelapp med logo og fotografi. **Kr 60,-**

Ostehøvel i stål, oransje, frå Bjørklund. **Kr 200,-**

Ostehøvel i stål, matt svart, frå Bjørklund. **Kr 200,-**

Jakkemerke
«NyNorsk»
«Slepp nynorsken til»
«Gjennom ord blir verda stor»
«Takk, Ivar Aasen!»
Kr 10,- per stk., kr 50,- for 20 stk.

Aasen-panneband i ull. **Kr 200,-**

Send e-post med tinging til **krambunga@nm.no**, ring til **23 00 29 30**, eller gå inn på **www.nm.no**. Sjå innom heimesida for andre tilbod.

Hugs at vi kan gå tom for somme artiklar. Det er såleis ikkje sikkert at du får alt du tingar.

Porto kjem i tillegg til prisane vi har gjeve opp her.

MÅLLAGET INFORMERER

SØK OM PENGAR TIL Å STYRKJE NYNORSKEN!

Noregs Mållag har fått 5,5 millionar kroner i gave, og avkastinga skal gå til arbeid som styrker nynorsk, særskilt nynorsk skolemål. Søknader til nynorske motivasjonsdagar for lærarar og prosjekt i ransonene eller elles der nynorsk i skulen er under press, vil bli prioriterte.

I 2020 deler vi ut inntil 250 000 kroner. Det er styret som handsamar søknadene, og fylkeslag i Noregs Mållag vil bli prioriterte over lokallag og einskildpersonar. Mottakarane må levere rekneskap og rapport for arbeidet seinast eitt år etter tildelinga.

Vi har utvida søknadsfristen til 26. august 2020. Send til gro.morken@nm.no.

SØK OM ORGANISASJONSMIDLAR!

I 2020 er det sett av 300 000 kroner i organisasjonsmidlar, som lokal- og fylkeslaga kan søkje om å få bruke i sitt lokale målarbeid. Laga kan søkje gjennom heile året. På nettsidene finn de meir informasjon.

LANDSMØTE TIL HAUSTEN

Førebel er landsmøtet i Noregs Mållag utsett til helga 16.–18. oktober på Sola. Styret kjem med meir informasjon i august/september når det er klart kva retningslinjer og råd styremaktene gjev.

NYNORSK NÆRINGSLIVSPRIS

Kvarter år deler Noregs Mållag ut Nynorsk næringsslivspris. Juryen tek gjerne mot kandidatar innan 10. september 2020. Send grunngjevne framlegg til gro.morken@nm.no.

FØREHANDSTINGING AV ADVENTSKALNDRAR

Det vert jul i år òg, og me lagar adventskalndrar der ein kvar dag kan vinne fine vinstar. Lokallaga våre kan kjøpe kalndrar til 50 kroner per stk. og selje dei vidare for 100 kroner. Me ynskjer oss så mange førehandstingingar

frå lokallaga som mogeleg, slik at me kan justere opplaget etter det. Laga får kalendrane tilsende i oktober, og uselde kalndrar kan sendast attende til oss. Send tingina til per. arntsen@nm.no.

NY BESTENOTERING SÅ LANGT

For første gong har Mållaget over 12 000 betalande medlemer i mai. Per 2. juni hadde 12 460 medlemer betalt, mot 11 404 medlemer på same tid i fjor. Dette er eit svært godt utgangspunkt for det vidare vervearbeidet utetter året, og det er ingen ting i vegen for å sikte mot eit høgt medlemstal også i år. Alle lokallag får oppdaterte medlemslister før sommaren.

MØT SOMMAREN I NY T-SKJORTE

Kjøp deg ny t-skjorte, så driv du målarbeid samstundes. Med teksten SKRIV NYNORSK på brystet vert ingen i tvil. Du kan velje mellom burgunder og svart, og storleikane S / M / L / XL / XXL, så langt lageret rekk. Prisen er 180 kroner. Ting i Krambua på nettsidene, eller på krambua@nm.no.

Prent: Nr1Trykk as
Opplag: 14 600
Abonnement: kr. 250,- per år

Annonesar:
Annonsepriser: kr 9,00,-/mm
Tillegg for tektside: kr 0,50,-/mm
Spaltebreidd: 45 mm
Kvartsida: kr 3 000,-
Halvsida: kr 5 000,-
Heilside: kr 9 000,-
Ilegg til avisat: kr 1,00 pr. stk.

Alle prisar er eks. mva. Ved lysing i fleire nummer kan vi diskutere særskilde avtalar.

Stoffrist nr. 4 – 2020:
4. september

NOREGS MÅLLAG

[nm.no](#)

Tilskrift:

Lilleatorget 1,
0184 OSLO

Telefon: 23 00 29 30

E-post: nm@nm.no

Kontoradresse:

Lilleatorget 1, 0184 OSLO

Kontonr.: 3450.19.80058

Leiar: Synnøve Marie Sætre (fungerande)

Mobil: 92 69 53 30

E-post: synnøvemaries@gmail.com

Tilsette:

Gro Morken Endresen,
dagleg leiar,
tlf. 23 00 29 37 • 95 78 55 60,
gro.morken@nm.no

Erik Grov, organisasjonskonsulent,
tlf. 23 00 29 30, erik.grov@nm.no

Per Henning Arntsen, økonomikonsulent,
tlf. 23 00 29 34, per.arntsen@nm.no

Ingår Arnøy, skolemållskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Astrid Marie Grov, kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 90 72 96 15
astrid.grov@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

NORSK MÅLUNGDOM

[malungdom.no](#)

Tilskrift: Lilleatorget 1,
0184 Oslo

Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Gunnhild Skjold,
Telefon: 97 41 71 45 • 23 00 29 40,
E-post: gunnhild@malungdom.no

Dagleg leiar: Ingunn Vespestad Steinsvåg,
Telefon: 45 69 33 60 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Returadresse:
Noregs Mållag
Lilletorget 1
0184 Oslo

Nr. 3 • juni 2020

Norsk Tidend

Framhald av **Fedraheimen** og **Den 17de Mai**

Lova skal fremje likestilling mellom bokmål og nynorsk og sikre vern og status for dei språka som staten har ansvar for.

Frå § 1 i framlegg til ny språklov

Dansk og norsk

EG LES I Bibelen både tidt og ofte. Det vert mest den nynorske omsetjinga frå 2011, men eg er òg svak for den «Bibelnemndi aat Studentmaal-laget i Oslo» gav ut i 1921. «Daa fekk dei augo upp baae two, og gaadde at dei var nakne.»

AUGESTEINEN MIN MELLOM bibel-omsetjingar er kanskje likevel den nyaste danske – Bibelen 2020 – som kom ut 30. mars. Her tek Evangeliet etter Johannes til slik: «Altting begyndte med, at Gud talte.» I vår nyaste omsetjing står det: «I opphavet var Ordet». Vågar nokon seg på ein norsk parallel til Bibelen 2020?

NETTSIDENE TIL BIBELSESKAPET (bibel.no) har tre nynorske bibel-omsetjingar, tre på bokmål, ei nordsamisk, ei sør-samisk og NT på lulesamisk. Verkeleg ein skatt – for

både språk- og bibelinteresserte. Bibelskapet fortener stor ros. Og eldre utgåver finn me på Nasjonalbiblioteket (nb.no).

BIBELSESKAPET SKRIV ØG litt om bibelomsetjingar i Noreg, og fortel at i 1904 kom NT på riksmål (bokmål). «Med dette var arbeidet med å oversette hele Bibelen direkte fra grunntekstene til norsk fullført». Eg fann fram NT frå 1904 og slo opp på Matt 7,8, som tek til slik: «Thi hver den som beder, han faar, og den som leder, han finder.» Sidan dette var fyrste NT på riksmål, måtte tidlegare NT frå Det norske Bibelseskab vera på dansk. So eg slo opp i eit NT dei gav ut i 1893, og der stod det, heilt rett, på dansk: «Thi hver den, som beder, han faar, og den, som leder, han finder.»

– KORLEIS I all verda skal eg skjøna kva som er norsk og kva

som er dansk? tenkte eg. Det kan då ikkje vera slik at berre du tek bort eit par komma, så vert dansk til norsk? Sjølv sagt er det ikkje slik, for i landsmålsomsetjinga frå 1886 er det like mange komma som på dansk: «For den, som bed, han fær; og den, som leitar, han finn.»

INGEN HAR GJORT betre greie for korleis norsk skil seg frå dansk, enn Arne Garborg, i Den ny-norske Sprog- og Nationalitetsbevægelse frå 1877: «En norskfødt Forfatter kan ikke skrive Dansk. Ethvert andet fremmedt Sprog kan han skrive, selv Svensk; men i samme Øieblik som han forsøger at skrive Dansk, saa indtræder Trolddommen – : han skriver Norsk. Dog saaledes, at det alligevel for ham selv og for alle Andre ser ud som om han skrev Dansk.

ROLF THEIL

Korleis i all verda skal eg skjøna kva som er norsk og kva som er dansk? tenkte eg. Det kan då ikkje vera slik at berre du tek bort eit par komma, så vert dansk til norsk?